

DRAUGAS

THE LITHUANIAN WORLD-WIDE DAILY

Kaina 75 c.

ANTRADIENIS - TUESDAY, LAPKRIČIO - NOVEMBER 18, 2008

Vol XCIX Nr. 224

Permainų koalicija pasirašė sutartį

Sutartį pasirašė (iš k.) Artūras Zuokas, Andrius Kubilius, Eligijus Masiulis ir Arūnas Valinskas. **ELTOS** nuotr.

Vilnius, lapkričio 17 d. (ELTA) – Prieš pirmąjį naujos kadencijos Seimo plenarinį posėdį valdančiąją koaliciją sudarančios partijos pasirašė Permainų koalicijos sutartį.

Savo parašus po šiuo dokumentu padėjo valdančiąją koaliciją sudaran-

čių Tėvynės sąjungos-Lietuvos krikščionių demokratų, Tautos prisikėlimo partijos, Liberalų sąjūdžio bei Liberalų ir centro sąjungos vadovai.

Pasirašyta koalicinė sutartis ir 9 priedai prie dokumentų, įtvirtinantys susitarimus dėl krizės įveikimo pla-

no, Vyriausybės sudarymo, ministerijų sistemos pertvarkos, Seimo vadovybės sudarymo, Seimo komitetų ir komisijų pertvarkos, apskričių pertvarkos ir kitų būsimos vyriausybės siūlomų pertvarų.

Būsimasis premjeras Andrius Kubilius tikino, kad tai pirmoji Lietuvoje koalicija, susitarusi ne tik dėl pareigų, bet ir dėl krizės įveikimo plano. Pasak jo, jei tokio plano nebūtų, valstybės finansų sistemos bankrotas paliestų visus.

Pirmadienį Seime iškilmingai prisiekė naujos kadencijos parlamentarai. Pradėjęs naują Seimo posėdį, prezidentas Valdas Adamkus parlamentarų išpėjo nekartoti ankstesnio Seimo klaidų ir nesekti blogu valdžios įstaigų pavyzdžiu – nepaminti Konstitucijos. Lietuvos Vyskupų Konferencijos vadovas Sigitas Tamkevičius pasakojo išvakarėse meldęsis kartu su kitais vyskupais už Lietuvą Aušros vartų koplyčioje, kur supratęs, jog Seimui iš jo reikia ne patarimų, o maldos pagalbos.

Lietuva pritarė energetikos projektams

Baku, lapkričio 17 d. („Interfax“/BNS) – Baku viršūnių susitikimo energetikos klausimais, kuris įvyko penktadienį, baigiamąjį pareiškimą patvirtino 15 iš 20 dalyvavusių valstybių, viena iš jų – Lietuva.

Kaip rašoma pareiškimе, svarbu tęsti naftos ir dujų tiekimo iš Kaspijos jūros baseino Europos ir pasaulio rinkoms pertvarkos politiką ir įgyvendinti įvairiapusę transportavimo ir tranzito infrastruktūros kūrimo projektus.

Pareiškime taip pat pabrėžiama teigiama patirtis dėl naftotiekių Baku-Tbilisis-Džeichanas, Baku-Novorosijskas, Baku-Supsa ir dujotiekių Baku-Tbilisis-Erzurumas ir Turkija-Graikija, kuriais nafta ir gamtinės dujos bus tiekiamos Europos ir pasaulio rinkoms.

Viršūnių susitikimo dalyviai taip pat išreiškė pasitenkinimą tomis praktinėmis priemonėmis, kurių buvo imtasi įgyvendinant Krokuvos, Vilniaus ir Kijevo viršūnių susitikimų energetikos klausimais sprendimus, tarp jų – dėl tarptautinės naftotiekių bendrovės „Sarmatia“ naujos organizacinės struktūros sukūrimo ir sąlygų naudoti naftotiekį Odesa-Brodai-Plockas-Gdanskas sudarymo.

Prie šio pareiškimo taip pat prisijungė Azerbaidžanas, Bulgarija, Vengrija, Graikija, Gruzija, Italija, Latvija, Estija, Lenkija, Rumunija, JAV, Turkija, Ukraina, Šveicarija ir Europos Komisija.

JAV ambasadorius ragina nebijoti Rusijos

Vilnius, lapkričio 17 d. (BNS) – JAV ambasadorius prie NATO Kurt Walker ragina Baltijos šalis nebijoti Rusijos „užpuolimo“ ir abejoja, kad Ukraina taps organizacijos nare artimiausioje ateityje.

„Ukraina turi nueiti dar didelį kelią, kad taptų NATO nare“, – pareiškė K. Walker interviu Estijos laikraščiui „Eesti Päevaleht“.

Atsakydamas į klausimą, ar galės

Ukraina įveikti šį kelią, pavyzdžiui, per vienerius metus, jis sakė: „Mažai tikėtina, kad Ukraina pasistūmės į priekį taip greitai. Jos laukia dar daug pertvarų.“

„Tačiau jeigu valstybė taps NATO nare, sutarties su NATO 5-asis straipsnis bus užtikrinimas, kad sąjungininkai ateis į pagalbą kiekvienam organizacijos nariui, ir jeigu bus užpultas vienas, bus užpulti visi“, –

sakė jis.

K. Walker taip pat pareiškė, jog supranta nuogąstavimus, kad Rusija galinti užpulti Baltijos šalis.

„Rusija naudoja Gruzijoje karinę jėgą, siekdama pakeisti sienas, bet aš netikiu, kad ji planuoja užpulti kurią nors NATO valstybę. Be to, svarbu, kad NATO duoda aiškiai suprasti, ką reiškia tarpusavio gynimas“, – sakė jis.

Šiame numeryje:

- Sveikata. Alzheimerio liga (II) (p. 2)
- Tikrų ekonominių reformų teks palaukti (p. 3)
- NY širdyje puoselėjama lietuviška dvasia (p. 4)
- Telkiniuose. Sezono atidarymo šventė Floridoje (p. 4-5)
- Šv. Kryžiaus bažnyčia skelbia „rožių akciją“ (p. 8)
- Lydi šventadienis (p. 8)
- Lietuva kaleidoskope (12) (p. 9)
- Paskirtos 2008 m. JAV LB Kultūros tarybos premijos (p. 10)

Valiutų santykis
1 USD — 2.74 LT
1 EUR — 3.45 LT

Šimtai tūkstančiai lenkų atgaus prarastą pilietybę

Naujasis įstatymas nebus taikomas Rytuose gyvenantiems lenkams, kurių priklausomybę lenkų tautai rodo Lenko korta.

Vilnius, lapkričio 17 d. (Bernardinai.lt) – Šimtai tūkstančių lenkų pagal naują Lenkijos Senato rengiamą įstatymą atgaus šios šalies pilietybę ir vėl galės naudotis lenkiškais pasais, rašo dienraštis „Polska“. Kaip rašo dienraštis, pakaks tik kreiptis su prašymu į Vidaus reikalų ir administracijos ministeriją ir pateikti dokumentą, jog pilietybė buvo atimta.

Šiuo įstatymu bus atitaisyta is-

torinė skriauda tiems lenkams ir jų įpėdiniais, kurie po Antrojo pasaulinio karo arba komunistinės valdžios metais turėjo atsisakyti lenkiško paso ir iš kurių jis buvo atimtas.

Tačiau šis įstatymas nebus taikomas po karo iš Vakarų Lenkijos išvartiesiems vokiečiams ir žydų tautybės asmenims, išskeldintiems iš Lenkijos po 1968 m., nes jų padėtį reglamentuoja dabar veikiantys įstatymai.

Tuo tarpu istorikai abejoja tuo, kad įstatymu pasinaudos šimtai tūkstančių lenkų. Kaip sakė profesorius Andrzej Paczkowskij, tie, kurie iš Lenkijos buvo išskeldinti ar atsідūrę kitose valstybėse 1940 m. pasikeitus sienoms ir kurie norėjo būti Lenkijos piliečiai, jau seniai sugrįžo į tėvynę.

Minėtas dienraštis pažymi, kad pagal naująjį pilietybės įstatymą Lenkijos pilietybę lengviau galės gauti ne tik lenkai, bet ir kiti seniai su Lenkija susiję užsieniečiai. Pabėgėliai pilietybę galės gauti po 2 metų, o užsieniečiai iš mišrių šeimų – po 3 metų. Naujasis įstatymas gali įsigaliooti ateinančių metų pradžioje.

PERIODICALS

NEWSPAPER - DO NOT DELAY - Date Mailed 11-17-08

DRAUGAS

4545 WEST 63rd STREET • CHICAGO, ILLINOIS 60629

TEL.: 773-585-9500 • FAX: 773-585-8284 • WWW.DRAUGAS.ORG

SVEIKATOS KLAUSIMAI

www.kedainisMD.com

DALIUS KEDAINIS, MD
Lake St. Louis, MO

Alzheimerio liga (II)

Tęsinys iš lapkričio 4 d.

Pratęsdamas diskusiją apie Alzheimerio ligą, norėčiau pasidalyti keliomis mintimis apie šio sutrikimo prognozę, gydymo principus ir patarimus šiuos ligonius slaugantiems šeimos nariams.

Pirmiausia, norėčiau pastebėti, kad bendra ligos prognozė, jos vystymosi greitis ir intensyvumas priklauso nuo daugelio dalykų. Sunku įvertinti kiekvieno ligonio galimybes ir perspektyvas, tačiau buvo pastebėta, kad Alzheimerio liga greičiau vystosi šiems pacientams:

- Vyresnio amžiaus pacientams, ypač vyrams;
- Pacientams, kurių kraujospūdis nuolat aukštas ir prastai kontroliuojamas;
- Žmonėms, neturintiems daug paramos ir pagalbos iš aplinkinių, greičiau išsivysto socialinis uždaramas ir atsiribojimas;
- Pacientams, kurių sutrikusi rega ar klausa: mažėja aplinkinio pasaulio stimulų, greičiau užsidaroma viduje ir atsiribojama;
- Pacientams, kartu sergantiems kitomis psichikos ligomis, pvz., depresija;
- Pacientams, turėjusiems insultą. Ypač tiems, kurie turi daugybinius pakartotinius insultus bei tiems, kurie turi poinsultinių liekamųjų reiškinių (klausos, kalbos sutrikimas, judesių koordinacijos sutrikimas, tremoras, galūnių paralyžius).

Šiuolaikiniai Alzheimerio ligos klinikiniai tyrimai gerokai pasistūmėjo į priekį. Lengviau bei anksčiau diagnozuojama ši liga, anksčiau pradamas gydymas, sulėtėja ligos vystymasis ir pagerėja prognozė. Tačiau nepaisant viso medicinos progreso, vaistai, galintys išgydyti Alzheimerio ligą, dar nėra išrasti. Šiuolaikinė medicina geriausiu atveju gali pasiūlyti keletą vaistų, sulėtinančių ligos progresavimą. FDA šiuo metu yra patvirtinusi šias 2 vaistų grupes:

1. Cholinesterazės inhibitorių grupė (jai priklauso šie vaistai: „Donepezil“ (Aricept), „Rivastigmin“ (Exelon) ir „Galantamine“ (Razadyne). Šios grupės vaistai užkerta fermento cholinesterazę, kurio funkcija yra nervinių ląstelių jungtyse suskaidyti panaudotą aktyvią medžiagą acetilcholiną. Ši aktyvioji medžiaga yra būtina esminių centrinių nervų sistemos funkcijų (mąstymo, atminties ir t.t.) palaikymui. Alzheimerio liga sergantiems ligoniams sumažėja acetilcholino, tad užkertant šią aktyvią medžiagą skaidantį fermentą, galima dirbtinai pakelti acetilcholino kiekį. Būtent dėl šios priežasties pagerėja centrinių nervų sistemos veikla. Šios grupės vaistai naudojami pirmiausia ir jie skirti lengvo ar vidutinio intensyvumo Alzheimerio ligai gydyti.

2. N-methyl-D-aspartate (NDMA), Receptorių antagonistas „Nemantine“ (Namenda) buvo Federal Drug Administration patvirtintas vidutinio ar sunkaus laipsnio Alzheimerio ligai gydyti. Šis vaistas užkerta aktyvios

medžiagos glutamato sukeliama smegenų ląstelių perdirginimą ir žūtį.

Kaip jau minėjau, pirmosios grupės vaistai vartojami lengvos formos Alzheimerio ligai gydyti, tačiau laikui bėgant tenka vartoti abiejų vaistų kombinaciją. Taip pat svarbu paminėti, kad labai svarbu laiku pastebėti ir gydyti nuotaikos sutrikimus, susijusius su šia liga:

- Depresija ir apatija. Jas gydyti vartotini antidepresantai, pvz., „Prozac“ (Fluoxetine) ar „Zoloft“ (Sertraline).
- Nerimas ir agresija, net psichozė. Jas gydant vartotini naujos kartos psichotropiniai vaistai, pvz., „Risperidone“ (Risperdal) ar „Olanzapine“ (Zyprexa).
- Miego sutrikimai, sąlygojantys nuolatinę nuovargį ir kartu pabloginantys kitus nuotaikos ir psichikos sutrikimus. Nemigos vaistus reikia vartoti itin atsargiai, kadangi šie vaistai gali greitai pabloginti ir taip jau pažeistą Alzheimerio ligą sergančių pacientų psichiką, pagilėja ligos simptomai. Nemigai gydyti vartojami „Restoril“ (Temazepam), „Ambien“ (Zolpidem) ar „Sonata“ (Zaleplon).

Svarbu atsiminti, kad ankstyvose Alzheimerio ligos stadijose staigi nuotaikų kaita, pyktis ir ūmus elgesys gana dažnas. Šie nuotaikos pokyčiai dažnai paaškinami nerimu ir stresu. Pradinėse ligos stadijose pradėjus „šluvuoti“ atminčiai, nesuigaudant gyvenamoje aplinkoje, neatpažįstant žmonių ir daiktų, pamirštant darbo ar veiksmo tikslą ar norimą rezultatą, pacientai dažnai pyksta, jaučiasi bejėgiai, juos užvaldo baimė ir nerimas, stresas ir pyktis. Tik šiuo atveju pacientai negali pilnai suvokti ir įvardyti esamos padėties ir suprasti savo nerimo ar pykčio priežastis. Turime suprasti, kad tai tik ligos požymiai, ir stengtis padėti šiems pacientams. Tikiuosi, šie patarimai padės:

1. Nederėtų į šiuos nuotaikos proveržius atsakyti pikta. Stenkimės nuraminti ir padrąsinti pacientą. Padėkime jiems surasti pamestą daiktą ar prisiminti užmirštą faktą.
2. Stenkimės sumažinti pašalinių dirgiklių intensyvumą ir trukmę. Sumažinkime TV ir radijo garsą, gavėms triukšmą.
3. Stenkimės kuo aiškiau kalbėti. Vartokime paprastus žodžius. Kalbėkime trumpais sakiniais.
4. Kalbėdami stenkimės pabrėžti emocijų minties atspalvį, prasmingą veido išraišką (nebijokime grimasuoti, energingai išreikšdami savo džiaugsmą, nerimą ar liūdesį).
5. Atribokime paciento pasirinkimą. Tarkime, leiskime jiems pasirinkti dienos aprangą iš 2-3 rūbų ar pietums pasiūlykime tik 2 ar 3 valgius.
6. Jei pacientas staiga sunerimsta ir jam prasideda nerimo ar pykčio protrūkis, stenkimės pakeisti pokalbio temą, nukreipti dėmesį į kitą veiksmą ir panašiai.

7. Nekritikuokime ir nepeikime paciento, jei tik galime. Alzheimerio liga sergantys ligoniai itin jautrūs neigiamoms pastaboms, išgyvena kritiką kur kas giliau ir skaudžiau. Vietoj to, paskatinkime ir padrąsininkime juos.

8. Kuo dažniau kartu pavytų šeimoms albumą ar pažiūrėkite šeimoms filmus. Paskatinkite kitus, tolimesnius šeimos narius kuo dažniau aplankyti pacientą.

9. Pasirūpinkime paciento saugumu. Sumažinkime karšto vandens katilo temperatūrą. Nepalikime atidarytų durų ar langų. Atsargiai elkimės su aštriais daiktais. Bandykite pamatyti galimus pavojus prieš tai, kol kas nors bloga gali atsitikti.

10. Nepraraskime humoro jausmo. Jei pacientas praranda norą praustis, nenori keisti rūbų ar laikyti tvarkos, nustatykite sau ribas. Žinoma, turėtume padaryti, ką tik galime, tačiau privalome pasirinkti svarbiausias pareigas ir uždavinius. Dar kartą pagalvokime, ar iš tikrųjų viskas turi būti suorganizuota ir suplanuota idealiai.

11. Turime susitaikyti, kad Alzheimerio liga sergantys žmonės neturėtų vairuoti. Ligos pradžioje šis apribojimas itin liūdina tiek pacientą, tiek šeimos narius, tačiau turime atsiminti, kad jis turėtų būti taikomas tiek dėl pačių pacientų, tiek aplinkinių žmonių saugumo.

12. Ligai pažengus stenkimės įvesti į kasdieninę dienotvarkę kuo daugiau rutinos: tuo pačiu metu kelkimės, valgysime, eikime pasivaikščioti ir t. t. Ši rutina padės Alzheimerio liga sergančiam žmogui geriau susivokti aplinkoje, jaustis saugiau ir geriau.

Pabaigai norėčiau pateikti dar tuziną patarimų, tik ši kartą jie bus skirti išimtinai šeimos nariams, besirūpinantiems Alzheimerio liga sergančiais ligoniais:

1. Nors ir kiek liga progresuotų, turiu atsiminti savo galimybių ribas. Šios ligos sustabdyti negaliu, bet galiu ją sulėtinti.
2. Turiu pasirūpinti savimi. Mano paties liga ar negalia gali būti kritiška ir nebegalėsiu padėti Alzheimeriu sergančiam žmogui.
3. Turiu supaprastinti savo gyvenimą, neiekvoti laiko ir energijos mažiau svarbiems dalykams.
4. Turiu priimti pagalbą ir iš kitų šeimos narių bei draugų. Rūpintis nors ir vienu Alzheimerio liga sergančiu žmogumi yra pernelyg sunkus darbas man vienam.
5. Turiu nerimauti tik dėl šios dienos ir negalvoti, kas atsitiks ateityje. Rytoj pasirūpins savimi. Rytoj ir pasirūpinsiu rytdienos problemomis.
6. Turiu į viską žiūrėti linksmiau ir su humoro gaidale. Tai padės man išlaikyti sveiką protą ir energiją.
7. Turiu universaliai suplanuoti savo dieną. Ši rutina palengvins tiek mano gyvenimą, tiek padės pacientui.
8. Negaliu pykti ant savo ligonio. Turiu atsiminti, kad pyktis, nerimas ir neigiamos emocijos – tik ligos išraiška.
9. Turiu džiaugtis tuo, ką mano artimas žmogus dar GALI padaryti, o ne gedėti dėl to, ką jis praras ligos eigoje.
10. Turiu suvokti ir įsisąmoninti, kad šioje kovoje esu ne vienas. Turiu priimti paramą, pagalbą, meilę ir paskatinimą tiek iš aplinkinių žmonių, tiek iš bendruomenės, tiek iš Dievo.

11. Turiu nuolat sau priminti, kad darau viską ir geriausia, ką tik galima padaryti, esančios padėties metu.

12. Džiaukimės kiekviena mažyte pergale ir neliūdėkime dėl didesnių praradimų.

Nepamirškime, kad slauga neapsiriboja fizine priežiūra ir vaistų paskyrimu. Svarbu atminti, kad meilė ir globa, paskatinimas ir padrąsinimas daug ką pakeičia. Bent jau gerą ligonio slaugą padaro išskirtine.

Tad būkime sveiki!

Rašant straipsnį, naudotasi šiais informacijos šaltiniais:

- www.alzheimers.org** – Alzheimer's Disease Education and Referral Center
- www.alz.org** – Alzheimer's Association
- www.alzforum.org** – Alzheimer's Research Forum
- www.alzfdn.org** – Alzheimer's Foundation of America
- www.alz.co.uk** – Alzheimer's Disease International
- www.nia.nih.gov** – National Institute on Aging
- www.ninds.nih.gov** – National Institute of Neurological Disorders and Stroke
- www.aan.com** – American Academy of Neurology

DRAUGAS

(USPS-161000)

THE LITHUANIAN WORLD WIDE DAILY

Published daily except Sundays and Mondays, legal Holidays, the Tuesdays following Monday observance of legal Holidays as well as Dec. 26th and Jan. 2nd by the Lithuanian Catholic Press Society, 4545 W. 63rd Street, Chicago, IL 60629-5589. Tel.: 773-585-9500. Periodical class postage paid at Chicago, IL and additional mailing offices. Subscription Rates: \$150.00.

Postmaster: Send address changes to

Draugas – 4545 W. 63rd Street, Chicago, IL 60629-5589.

Mažindami pašto išlaidas, pakvitavimų už prenumeratą nesiuočiame. Prie pavardės ir adreso, siųsdami laikraštį pažymime, iki kada prenumerata galioja. Draugo prenumerata yra mokama iš anksto.

JAV

Metams \$150.00 • 1/2 metų \$80.00 • 3 mėn. \$57.00
Pirma klase: kasdien \$340.00 • visos savaitės \$240.00

Kanadoje (USD)

Metams \$215.00 • 1/2 metų \$130.00
• 3 mėn. \$100.00

Užsakant į Lietuvą ir kitas užsienio šalis

Oro paštu

Metams \$600.00 • 1/2 metų \$300.00
| Lietuvą reguliariu paštu
Metams \$120.00 • 1/2 metų \$66.00

TIK ŠEŠTADIENIO LAIDA:

JAV

Metams \$95.00 • 1/2 metų \$70.00
• 3 mėn. \$48.00

Kanadoje (USD)

Metams \$150.00 • 1/2 metų \$120.00
• 3 mėn. \$75.00

Užsakant į Lietuvą ir kitas užsienio šalis

Oro paštu

Metams \$220.00 • 1/2 metų \$120.00
| Lietuvą reguliariu paštu
Metams \$70.00

Vyriausia redaktorė – Dalia Cidzikaitė
redakcija@draugas.org

Kultūrinio šeštadienio priedo redaktorė –
Aldona Žemaitytė
aldaze@gmail.com
Moderatorius – kun. Viktoras Rimšelis

- Administracija dirba kasdien, nuo 8:30 iki 4:30, šeštadieniais nedirba.
- Redakcija dirba kasdien, nuo 7:00 iki 3:00, šeštadieniais nedirba.
- Redakcija už skelbimų turinį neatsako. Skelbimų kainos atsiunčiamos, gavus prašymą, ką nors skelbti.
- Redakcija straipsnius taisy savo nuožiūra. Nenaudotų straipsnių nesaugo. Siunčiant prašome pasilikti kopiją.

El-paštas:

rastine@draugas.org
skelbimai@draugas.org
administracija@draugas.org

TIKRŲ EKONOMIKOS REFORMŲ DAR TEKS PALAUKTI

Pasaulis, regis, priprato prie galingiausių pasaulio valstybių viršūnių susitikimų. G8 ar G7 viršūnių susitikimai jau nieko nebestebina ir yra įprasti ekonominių bei politinių problemų sprendimo forumai.

Tačiau akivaizdu, kad laikai keičiasi. Sunkių pasaulinių ekonomikos problemų nebepalaukiama tik 7 ar 8 pasaulio šalių vadovai. Problemos sudėtingos ir liečiančios daugelį šalių, tad ir sprendimų bei išeičių Washington, DC lapkričio 15–16 d. ieškojo ne tik senosios pasaulio pirmaujančios šalys, bet ir naujai kylančios ekonominės galybės – net 20 turtingiausių pasaulio šalių, sudarančių 85 proc. viso pasaulio GDP, lyderių. Į JAV sostinę visos šalys rinkosi ne tik kaip valstybės, kurių finansų ir ekonomikos sektorius palietė pasaulinė finansų krizė, bet ir kaip šalys, kurios vienintelės dar turi vilties ką nors pakeisti.

Pažadai ir įsipareigojimai

Viršūnių susitikimas įvyko kademiją baigiančio JAV prezidento George W. Bush iniciatyva, o jis pats susitikimą vadino „labai sėkminga“ pradžia, bet pripažino, kad tai, kaip pavyks vykdyti prisiimtus įsipareigojimus, daugiausia priklausys ir nuo jo poste netrukus pakeisiančio naujai išrinkto prezidento Barack Obama pasirinktos politikos. Kitas toks viršūnių susitikimas planuojamas 2009 m. balandį, ir JAV jame jau atstovaus Obama.

Pasaulio šalių vadovai susitarė, kad „toliau imsis visų reikalingų veiksmų“ finansų krizei įveikti ir atkurti stabilų pasaulio ekonomikos augimą. Savo ruožtu jie sudarė ambicingą darbotvarkę, kuria remiantis bus reformuojama finansų reguliavimo sistema bei tokios institucijos kaip Pasaulio bankas ir Tarptautinis valiutos fondas.

Tačiau panašu, kad nepaisant kilnių tikslų penkių puslapių komunikatas pats savaime tikrai netaps dokumentu, radikaliai pakeisiančiu pasaulio ekonomikos sistemos kryptį ar tendencijas. Iki viršūnių susitikimo buvo gana aktyviai svarstoma, kokių veiksmų bus nuspręsta imtis ir gal net svarstyta „Bretton Woods II“ sistemos įvedimo galimybė, viskas pasibaigė kur kas kuklesniais ir gana deklaratyviais tikslais.

Trumpuoju laikotarpiu priimtas sprendimas šalims glaudžiau bendradarbiauti sprendžiant ekonomines problemas bei valstybėms siūlyta nebijoti investuoti ir taip skatinti vidaus augimą ir išjudinti lėtėjančias šalių ekonomikas. Kad ir kaip ten būtų, nuspręsta kol kas nekurti jokios bendros reguliavimo institucijos ir kiekvienai šaliai pačiai suteikta teisė nuspręsti, kokių priemonių ji nori ir gali imtis.

Tuo tarpu pagrindinis ilgojo laikotarpio uždavinys – padaryti viską, kad tokia krizė nepasikartotų. Ir, kaip manoma, to pasiekti padėtų finansinio sektoriaus reguliavimo pakeitimas. Būtent ilgojo laikotarpio priemonėms įgyvendinti G20 šalių vadovai įpareigojo savo finansų ministrus iki kovo 31-osios parengti rekomendacijų sąrašą, kuris bus aptartas per balandį vykstantį kitą viršūnių susitikimą.

Jo metu, kaip teigiama, didžiau-

šias dėmesys bus skirtas 6 sritims: krizę dar labiau pagilinusią finansų rinkos sričių reguliavimui, skaidrumo skatinimui ir didžiausiems rinkos dalyviams skiriamų kompensacijų tvarkos peržiūrėjimui.

G20 šalių ministrai taip pat turės įvertinti pasaulinės finansų rinkos normas ir finansinių institucijų finansavimo poreikius bei parengti finansinių institucijų, kurių žlugimas sukeltų didžiausią pavojų pasaulinei finansų sistemai, sąrašą.

Europos interesai išklaudyti

Dar prieš prasidedant viršūnių susitikimui buvo pabrėžiama, kad JAV ir Europos šalių pozicijos, kaip ir kur derėtų ieškoti išeities iš susidariusios ekonominės padėties, gana smarkiai išsiskyrė.

ES pastarąjį pusmetį pirmininkaujančios Prancūzijos prezidentas Nicolas Sarkozy skambiai pareiškė, jog senajam kapitalizmui atėjo galas ir leido suprasti, kad, jo manymu, tik adekvatus valstybinio lygio finansų sektoriaus reguliavimas gali užtikrinti, jog krizė daugiau nepasikartos. Mintis, kad valstybė ne tik reikalui esant gali, bet ir privalo kištis į ekonominius procesus europiečiams neatrodo tokia nepataisomai klaidinga, kaip kad tai atrodo amerikiečiams. Pastarieji itin skaudžiai reaguoja į bet kokias kalbas apie galimą valstybės kišimąsi į ekonomikos sektorių ir lieka įsitikinę, kad ekonominės reformos galimos tik tiek, kiek jos nekonfrontuoja ir remiasi laisvos rinkos principais.

Taigi tai, dėl ko Washington, DC pavyko susitarti turtingiausių pasaulio šalių vadovams, nors ir su išlygomis, tačiau vadinama savotišku interesų kompromisu. Kaip sakė susitikime dalyvavęs Sarkozy: „Tai istorinis momentas matyti JAV administraciją, sudarytą tiek iš demokratų, tiek iš respublikonų, sutinkančią su pateikiamais siūlymais ir pritariančią šiam svarbiam ekonomikos posūkiui, apie kurį anksčiau net girdėti nenorėjo.“

Žinoma, JAV šį savo žingsnį aiškina kiek kitaip, ir kaip sakė Bush: „Kad ir kokios reformos būtų siūlomos, mūsų veiksmus turi lemti vienas paprastas principas: geriausias būdas išspręsti šalies ir žmonių ekonomines problemas yra užtikrinti ekonomikos augimą. Ir pats tiesiausias kelias į šį tikslą – laisvos rinkos valdomas kapitalizmas.“

Taigi panašu, kad viršūnių susitikime priimti nors ir kiek deklaratyvūs sprendimai, bet kurio atveju labiau atitiko Europos valstybių ir tų šalių, kurios pasisakė už intensyvesnę pasaulio ekonomikos reguliavimą ir priežiūrą, interesus nei JAV norą toliau puoselėti nevaržomą kapitalizmą.

Būtent prieš jį ir jo pasekmes Washington, DC, vykstant viršūnių susitikimui, protestavo JAV piliečiai. Daugiausia jaunimas, nešini plakatais, išėjo į gatves reikalaujanti, kad pasaulio vadovai susiprastų ir imtųsi veiksmų keisti nelygybę bei skurdą kuriančią nežabotą kapitalistinę sistemą į kitą sistemą, turinčią žmoniškesnį veidą.

Parengė **Lina Valantiejūtė**
Bernardinai.lt

Lietuvos politikų posūčiai

BRONIUS NAINYS

Apgalvoti, ar tik taip pasitaiko? Lyg ir atrodo, kad politikai jau patys pradeda suprasti, kas jiems tinka, kas ne. Įrodymas – du porinkiminiai pavyzdžiai, dalijantis ministrų kėdėmis. Pirmas: Artūras Zuokas atsisakė labai trokštos ir partijų derybose laimėtos sveikatos apsaugos ministro kėdės. Vis dėlto esu teistas, ir dėl to visuomenė man gali priekaištauti. Tikroviškas sprendimas, sakyčiau, bet, deja, neišbaigtas. Sustota truputį per anksti. Prie jo grįšime vėliau.

Antras: būsimas premjeras Andrius Kubilius, ieškodamas kandidatų į ministrus ir nepartinui Vygaudui Ušackui pasiūlęs užsienio reikalų ministro kėdę, stipriai priekaištaujantiems jos siekusiems konservatoriams taip pat stipriai atrėžė – pareigos per svarbios, kad lemtų nepareigūno tinkamumas, bet partinė priklausomybė. Ar tai reiškia, kad iki šiol galiojusios „taisyklės“, aišku, nerašytos, bet jau tvirtai įpilietinusios, byra? Jeigu taip, posūkį galime tik pasveikinti. Tuo labiau, kad jis jau karatojasi. Nepartinis yra ir dabartinis užsienio reikalų ministras Petras Vaitiekūnas. Ir reikia pasakyti – žymiai geresnis, negu anksčiau buvę partiniai.

Grįžtame prie Zuoko. Minėjau – jo žingsnis geras. Tačiau visgi ir klausimas: ar čia jo paties sprendimas, ar tik atsakas į prezidentūros užuominą, kad prezidentas ministrais netvirtins teismo baustų asmenų? Jeigu sprendimas Zuoko, tad vėl naujas klausimas: kodėl jis galvoja, kad politikas, dėl baustumo netinkantis būti ministru, Seime gali būti frakcijos seniūnu – pareigybė, kurios Zuokas dabar siekia – ir jai vadovauti? Taip pat ir kurio nors Seimo komiteto pareigū dalybose partijos išsiderētu pirmininku? Ar šios abejos pareigos menkesnės negu ministro? Koks čia skirtumas? Tik todėl, kad Seime prezidentas neturi balso? Šalia to dar viena smulkmenėlė.

Zuokas vienmandatėje apygardoje rinkimus pralaimėjo. Rinkėjai mandatą jiems atstovauti atidavė ne jam, bet Mantui Adomėnui. Zuokas į Seimą pateko per partiją. Ir tik dėl to, kad jis, kaip pirmininkas, į jos rinkiminį sąrašą įsirašė pirmuoju numeriu. Ar ne šauni šio politiko istorija? Seimo narys Zuokas, tiesiogiai rinkėjų atmetas, gal irgi dėl baustumo, bet į šią aukščiausią Lietuvos valstybės įstaigą patekęs per partiją, teismo baustas, beje, už ne taip jau menką nusikaltimą, bet politikui mirtiną nuodėmę – sukčiavimą, negali būti ministru, tačiau gali būti ne tik Seimo nariu, bet ir frakcijos ar net kurio nors komiteto vadovu. Sakykim, net sveikatos apsaugos, kurio atsakomybė – prižiūrėti ministro darbą. To paties pareigūno, į kurio kėdę už praeities nusikaltimus atsisėsti jis pats negalėjo. Kokios kitos valstybės santvarka savo piliečiams gali leisti tokius „triukus“ išdarinėti?

Ir šis atvejis, beje, ne vienintelis. Zuokas turi ir kolegą. Teismo baustas, taip pat vienmandatėje apygardoje rinkėjų atmetas ir tik per partijos sąrašą į Seimą įšokęs yra ir Tautos prisikėlimo partijos (TPP) pirmininkas Arūnas Valinskas, kurio taikiny – pati aukščiausia pareigybė valstybėje, Seimo pirmininko kėdė. Ir jis, ko gero, į tą iškilmingą sostą atsisisė, nes kitoki atveju – konservatoriams 20 TPP atsuktų nugarų, daugumos Seime nebėra, ir prezidentas Vyriausybei sudaryti kviečia rinkimus pralaimėjusį dabartinį premjerą Gediminą Kirklį, kurio atsikratymu konservatoriai taip labai džiaugiasi. Štai ir atsakymas į mano spalio 31 šioje skiltyje keltą klausimą – ar konservatorių laimėjimas nenueis vėjais? O kad taip nebūtų – Valinsko Seimo pirmininko kėdės reikalavimas turi būti patenkintas. Štai tau, boba, ir devintinės, sakytų liaudis: du teismo bausti, rinkėjų tiesiogiai atmeti piliečiai – Seimo nariai ir dar net vadovaujančiose pareigose. Džiaukitės konservatoriai savo užsispyrimo atsisakyti keisti Seimo rinkimų sistemą išdava. Jūs tik – Zuoko ir Valinsko klapčiukai. Ir išeitis iš čia – tik viena. Padėka prezidentui ir posūkis jo brūkšteltu keliu: teismo baustas pilietis negali būti ne tik ministru, bet ir Seimo frakcijos ar kurio nors komiteto pirmininku, tuo labiau – Seimo pirmininku. O iš tikrųjų, net ir Seimo nariu. Ar šiandien yra įstatyminė galimybė taip padaryti? Nėra? Tad kuo greičiau reikia ją pasigaminti. Svarbus naujo Seimo uždavinys.

Nepartinis užsienio reikalų ministras? Tikrai, ar irgi tik taip pasitaikė? Tikėkim, kad Kubilius čia nenusileis. Užsienio reikalų ministro paieška ne partijoje, bet tarp užsienio tarnyboje dirbančių pareigūnų yra tik pagirtina naujovė. Nes tikslas čia – ne partinė, nes ji gali būti ir labai žalinga, bet Lietuvos valstybės užsienio politika, ne kurios nors partijos, beje, net ir ne prezidento, bet Seimo sukurta, nuolat tikrinama, papildoma, taisoma, keičiama. Svarbiausias jos veiksnys – Seimo užsienio reikalų komitetas. Ministras – tik Seimo sukurto politikos stropus bei pareigingas vykdytojas. Tinkamiausias kaip tik yra šalia aukštojo dar geru politinių mokslų krūviu papildyto išsilavinimo diplomatas, mokantis bent porą svetimų kalbų ir gerokai užsienietišku oru pakvėpavęs. Dabar tokių lietuvių jau nestinga. Vienas jų – Kubiliaus parinktas Ušackas. Greta jo, bent man pažįstami: Vytautas Landsbergis, Gintė Damušytė, ambasadorius Italijai Šarūnas Adomavičius – ypač puikus diplomatas ir asmuo, Alfonsas Eidintas, dabartinis ministras Vaitiekūnas. Tad kodėl tarp jų nepasidairyti?

Nukelta į 9 psl.

JAV LIETUVIŲ BENDRUOMENĖ

NEW YORK ŠIRDYJE PUOSELĖJAMA LIETUVIŠKA DVASIA

Apie Manhattan LB pirmininkę

SIGITA ŠIMKUVIENĖ-ROSEN
JAV LB Krašto valdybos
vicepirmininkė

Su Laima Šileikyte-Hood man teko susipažinti dar per JAV LB tarybos sesiją, įvykusią Detroite. Buvo nuostabu sutikti aukštaitiška tarme šnekančią moterį „iš po Utenas“. Rūpėjo išklausinėti, kaip taip gali būti, kad tokia stipri aukštaitiška tarmė išliktų kalboje žmogaus, gyvenančio daugiau nei 50 metų Amerikoje!

Laima Šileikytė-Hood

Visada norėjau pakalbinti šią linksmą ir nuoširdžią moterį, aprašyti jos gyvenimo kelią, pagaliau man pasisekė – buvome kambario draugės per JAV XVIII Tarybos trečiąją sesiją Bostone, tad turėjome daugiau laiko išsikalbėti.

***

Laima Šileikytė gimė Kaune, iš keturių vaikų šeimoje ji buvo vyriausia. Tėvelis Jonas Šileikis išsilavinęs žmogus, vienintelis iš savo šeimos baigęs universitetą. Puikiai atsimeina vasaras, kaip šeima gyveno Zarasuose – tėvas dirbo ekonomistu „Pieno centre“, o vyriausia Laimutė, kaip ją visi šaukdavo, skubėdavo prie ežero į stovinčią vargingą trobelę ir supdavo lopšyje mažylį. Tad vėliau jos pasirinkta socialinio darbuotojo profesija neatsitiktinė, kilusi iš pašaukimo.

Užėjus karui, kaip ir dauguma lietuvių šeimų, Šileikiai pasitraukė į Vakarus. Kelis metus praleido Vokietijoje, 1949 metais atvyko į New York. Taip ir gyvena šiame dideliame mieste ir puoselėja pačioje jo širdyje – Manhattan – lietuviybės dvasią.

Aktyviai ji dirbo su Studentų sąjunga, ruošdavo vakarus per Padėkos savaitgalį, dirbo su skautais. Mat tėvelis Šileikis, baigęs braižytojų kursus, greitai susirado darbo. Jis buvo aktyvus bendruomenininkas, vesda-

vo savo vaikus į lituanistinę Maironio mokyklą. Šileikių namuose buvo kalbama tik lietuviškai, dar mamos mama, Laimos močiutė gyveno kartu su šeima ir jos įtaka Šileikių vaikams buvo labai didelė. Kaip prisimena Laima, tėvelis labai rūpinosi, kad visi vaikai kalbėtų taisyklingai angliškai, vesdavosi į kiną, liepdavo klausytis klasikinės muzikos – ugdė jų muzikinį skonį. Visi vaikai šoko tautinius šokius, priklausė skautams.

Laima pasirinko jai artimą profesiją – bendravimą su žmonėmis. Baigusi Annhurst kolegiją, tęsė studijas Fodham universitete, kur apsigynė magistro laipsnį visuomeninėm problemom spręsti (social work). Vėliau dar dvejus metus specializavosi, kaip geriau suprasti vaikų ir šeimų problemas psichoterapijos srityje. Dirbo Brooklyn katalikų organizacijoje (Catholic Charities) su vaikais, o po kelerių metų buvo paskirta Flatlands Guidance Center direktore. Centru ji vadovavo net 18 metų. Kaip Laima pasakojo, visos jos draugės buvo tik lietuviės tol, kol ji nepradėjo po bakalauro studijų dirbti. Gal tai ir padėjo jai išlaikyti tokią gryną aukštaitišką tarmę?

***

Į aktyvią lietuvišką veiklą energinga moteris įsitraukė jau 1988 metais. Šileikytė-Hoods jau daugiau kaip dvidešimt metų vadovauja Manhattan Lietuvių Bendruomenei. 1995–1998 metais ji vadovavo New York apygardai. Visada artimai dirbo su JAV LB Kultūros taryba ruošdama New York visuomenei koncertus.

Šileikytė-Hood viena iš tų, kuri labai prisidėjo prie dar 1998 metais suruošto „Folk Festival“, kuriame dalyvavo 50 iš Lietuvos atvykusių lietuvių liaudies dainų, šokių, tautodailininkų. Festivalis buvo suruoštas Washington, DC. Kitas labai didelis projektas, prie kurio prisidėjo Laima, tai „Ažuoliuko“ choro koncertas ir viešnagė New York 2001 metais.

Nuo 1997 metų ji dirba su Lietuvos generaliniu konsulatu. Kaip juokauja Laima, ji pati – ilgiausiai dirbanti darbuotoja LR generaliniame konsulate NY. Dar generaliniam konsului P. Anusui vadovaujant, žmonės pradėjo susigrąžinti Lietuvos Respublikos pilietybę, o taip pat nekilnojamąjį turtą Lietuvoje. Konsulato darbuotojų darbo krūvis buvo labai didelis, tad Laima buvo tas labai reikalingas žmogus, kuris padėdavo peržiūrėti visus dokumentus ir jos pagalba konsulate, kurią ji atlikdavo visuomeniniais pagrindais, – be jokio užmokesčio, buvo neišmatuojama ir labai reikalinga.

Dirbdama su konsulatu Laima Šileikytė-Hood įtraukė ir Manhattan apylinkės lietuvius į aktyvesnę kultūrinę veiklą: pradėjo kartu ruošti įvairius koncertus, parodas.

Nauja Manhattan LB valdyba.

***

Lietuva įvertino darbščios moters visuomeninę veiklą – Laima Šileikytė-Hood 2006 metais buvo apdovanota „Už nuopelnus Lietuvai“ Riterio kryžiumi.

Laima su vyru John namuose turi nepaprastą kolekciją – Amerikos savamokslių surinktą meną – drožinius ir tapybos darbus. Be šio pomėgio jie labai mėgsta keliauti. Tik ketletą šalių telikę pasaulyje jų dar neaplankytų.

***

Šiuo metu spalio mėnesį įvykusiame apylinkės susirinkime buvo išrinkta nauja valdyba. Ji praturtėjo naujais ir kūrybingais žmonėmis. Laima labai džiaugiasi, kad į lietuvišką veiklą įsitraukė tiek iš Lietuvos atvykusieji, tiek vietiniai jauni žmonės.

Apylinkės valdyboje dirbs jau visiems gerai pažįstama muzikos mokytoja ir įvairių renginių sumanytoja Gintarė Bukauskienė. Ji bus atsakinga už apylinkės kultūrinius renginius. Vita Jakulevičiūtė trečiabangininkė – sekretorė, Laurynas Visman-

tas ir Raimondas Kirsteinas. Raimondas ir Laurynas abu kilę iš Rochester, NY. Įdomu tai, Raimondo tėvelis Raimondas Kirsteinas yra ilgalaikis radijo laidų „Dainos aidas“ vedėjas šioje apylinkėje. Raimondas jau pradėjo kurti Manhattan apylinkės tinklalapį.

Laurynas Vismantas – trečios kartos lietuvis. Jo tėvai jau nemokėjo lietuviškai, čia gimė. Užsispyręs vaikinai yra labai gabus, tad lietuvių kalbą išmoko pats, savarankiškai, aišku, prie to prisidėjo šeštadieninės mokyklos lankymas. Laurynas eis labai svarbias išdinininko pareigas.

Laima Šileikytė-Hood daug dirba kaip JAV LB Kultūros tarybos narė. Neseniai Manhattan apylinkėje surengė susitikimą su poetu Antanu Jonynu. O ką tik pasibaigusiame XII teatro festivalyje, kuris vyko Čikagoje, ji talkininkavo JAV LB Kultūros tarybos pirmininkei Dalei Lukienei.

Palinkėkime šauniai Lietuvių Bendruomenės Manhattan apylinkės pirmininkei ir jos naujai valdybai sėkmės ir kūrybinės ugnelės, puoselėjant lietuvišką dvasią New York širdyje.

JUPITER, FL

FLORIDOJE – SEZONO ATIDARYMO ŠVENTĖ

Kaip ir kiekvienais metais, taip ir šiemet, Lietuvių kultūros ir švietimo centras (LKŠC) bei Floridos Pietryčių jaunimo organizacija suorganizuavo gražią ir didelio pasisekimo sulaukusią sezono atidarymo šventę.

Ji vyko ant Atlanto vandenyno kranto, Jupiter mieste. Ta proga visą dieną vyko tinklinio varžybos, kurias suorganizavo Ernestas Vasiliauskas. Rinkosi svečiai, skambėjo lietuviška muzika, kuria pasirūpino Vytautas Daugirdas, o šventės organizatoriai – Floridos Pietryčių jaunimo organi-

zacija – džiaugėsi sumanymu suorganizuoti vyrų paplūdimio tinklinio varžybas, kurios sutraukė nemažą būrį susidomėjusių, atvykusių iš Miami, Orlando ir Palm Beach apylinkių.

Įdienojus visi smagiai leido laiką paplūdimyje – vieni, susibūrę į grupes, palaikė žaidėjus, kiti mėgavosi saule, o vaikučiai smagiai statė smėlio pilis ir pliuškenosi vandenyne. Varžybų aistroms nurimus, visi norintys buvo pakviesti žaisti estafetinių porų žaidimų, kuriuos suorganizavo ir

Šventės organizatoriai ir garbės svečiai.

jiems vadovavo Jolanta Vasiliauskienė.

Varžyboms ir žaidimams pasibaigus, o saulei užleidžiant dangų debesims, visi buvo pakviesti į salės vidų, kur laukė stalai, puošti baltomis staltiesėmis ir Rimgailės Zotovienės parūpintomis puokštelėmis. Salė buvo išpuošta dekoratyviais plakatais, kuriuos šventei nupiešė Daiva Kačerauskaitė-Arnett.

Šventinę vakaro programą pradėjo LKŠC bei Floridos Pietryčių jaunimo organizacijos atstovės Jolita Dromantaitė ir dr. Andrea Zotovas, kuriuos suteikė žodį dalyvavusiam garbingam svečiui – Lietuvos garbės

Įteikiami padėkos raštai.

konsului Palm Beach Stanley Balzekui, Jr. Šventės organizatorės įteikė padėkos raštus visiems, prisidėjusiems prie šio gražaus renginio ir pristatė komandą, kuri dirbo ir aukojo savo laiką, kad ši šventė būtų smagesnė, gražesnė, skanesnė ir geresnė.

Po padėkų buvo apdovanota komanda, laimėjusi vyrų tinklinio varžybas, o vėliau apdovanotos greičiausios ir vikriausios šeimos bei poros. Tik gaila, kad šventėje planuotos žvejų varžybos taip ir neįvyko, nes neatsirado norinčių žvejoti.

LKŠC atstovai pasidžiaugė, kad šiais metais prie Centro veiklos prisijungia ir naujai susibūrusi vyrų krepšinio komanda, kuri šiemet pirmą kartą atstovaus Palm Beach apylinkėi Orlando organizuojamame Floridos apygardos vyrų krepšinio turnyre.

Po oficialiosios dalies prie vakarienių stalo paskanauti lietuviškų patiekalų visus pakvietė šeimininkės Ona Stroker, Daiva Gutauskienė ir Gintarė Patapavičienė. O saldumynų stalas kvėpėjo kava ir naminiais tortais bei pyragais, kuriuos iškepė Inga Baniotienė ir Jurgita Budrienė. Visos šventės metu veikęs baras, prie kurio darbavosi šauni vyrų komanda: Rimas Grigaliūnas, Laimis Baniota ir Vaidas Patapavičius, kvietė besilinksminančius numalšinti troškulį, atsigavinti šaltu alumi, kurį renginiui parūpino ir paaukojo Arvydas Bubulis. Pasisotinę dalyviai laukė vakaro staigmenos – ansamblio „Jaunystės žiedai“ iš St. Petersburg koncerto. Po truputį šventė įsisiūbavo, vienos dai-

Tinklinio komanda.

nos keitė kitas, poros iš pradžių nedrąsiai būrėsi šokių aikštelėje. O šventei išibėgėjus jau buvo pusė salės šokančių ir kitaip besilinksminančių. Visi dalyviai, pasisėmę gerų emocijų bei išpūdžių, išsiskirstė tik apie vidurnaktį, klausinėdami, kada gi bus kita šventė.

Šventę parėmė pavieniai asmenys, ir kompanija „Altantic Express Logistics Corp.“, besiverčianti krovinių gabenimu.

Kadangi renginys ir tinklinio varžybos sulaukė didelio susidomėjimo ir pasisekimo, Floridos Pietryčių jaunimo organizacija iš surinktų lėšų nusprendė paremti lietuvių sportą ir švietimą mūsų apylinkėje. Organizacija pirmiausia planuoja įsigyti tinklą paplūdimio tinkliniui, kad lietuvių

jaunimas galėtų burtis dažniau ir leisti laiką sportuodami. Taip pat ji planuoja paremti naujai susikūrusią krepšinio komandą „Stumbras“ ir skirti jai 400 dol. paramą, kad garsintų Palm Beach apylinkę ir suburtų daugiau lietuvių jaunimo į sporto varžybas. Floridos Pietryčių jaunimo organizacija taip pat žada paremti ir vietos lituanistinę šeštadieninę mokyklą „Saulėtas krantas“ 500 dol. parama ir taip skatinti lietuvišką švietimą gyvenant toli nuo Lietuvos.

Atsidėkodami visiems dalyvavusiems, norime pakviesti visus į nuostabią Kalėdinį vakarą, kuris įvyks gruodžio 13 d. Daugiau informacijos apie vakarą ir nuotraukas iš praėjusios šventės galite rasti internetiniame puslapyje www.floridoje.com.

0% APR**

FINANCING AVAILABLE

for up to 60 months

Up To
\$1,000
Owner Loyalty
Available

3.9% APR
Financing Available
for 60 mos.

New 2009 MAZDA3 ITR

0% APR
FINANCING AVAILABLE**

Lease for **\$137** for 36 mos*

\$1999 due at lease signing. No Security Deposit. Excludes tax, title, license and doc fee.

Largest Selection Of 2009 MAZDA6's & More Arriving

New 2009 MAZDA5

0% APR
FINANCING AVAILABLE**

Lease for **\$217** for 36 mos*

\$1999 due at lease signing. No Security Deposit. Excludes tax, title, license and doc fee.

New 2009 MAZDA6

0% APR
FINANCING AVAILABLE**

Lease for **\$198** for 36 mos*

\$1999 due at lease signing. No Security Deposit. Excludes tax, title, license and doc fee.

New 2008 Mazda CX-7

0% APR
FINANCING AVAILABLE**

OR **SAVE UP TO \$7,000** on select models

New 2008 Mazda CX-9

0% APR
FINANCING AVAILABLE**

OR **SAVE OVER \$10,000** on select models

*All offers plus tax, title, license and doc fee with approved credit. Lessee responsible for excess wear, tear and/or mileage over 10,000 mi/yr. All rebates and incentives applied which vary by model. Financing in lieu of rebates on select new models. Financing thru Mazda American Credit on select new models. **0% APR financing with approved credit in lieu of rebates on 2008 MAZDA6, CX-7 & CX-9 for 60 mos. 0% for 60 mos. = \$16.67 per \$1,000 financed with approved credit. 0% APR financing with approved credit in lieu of rebates on 2009 MAZDA3, 5, 6, CX-7 & CX-9 for 36 mos. †10% for 36 mos. = \$27.78 per \$1,000 financed with approved credit. ***3.9% APR financing 60 mos. = \$18.37 per \$1,000 financed with approved credit. Owner Loyalty of \$500 on 2008 & 2009 MAZDA6 and \$1,000 on 2008 & 2009 MAZDA5, MX-5, MX-5 PRHT, RX-8, CX7, CX9 for owners of 1999 or newer. Offers expire 3 days from date of publication.

the
Autobarn
limited

AUTOBARN MAZDA
AUTO CREDIT EXPERTS
No Credit - OK • Bad Credit - OK
Slow Credit - OK • Repo - OK
Judgments - OK

TEST DRIVE A MAZDA TODAY!

6060 S. LaGrange Rd.
Joliet Rd. & LaGrange Rd. off I-55 & 294
708-354-2700
www.mazdaguys.com

We Speak Polish, Russian & Lithuanian.

Matt Kutyna

Bart Bryniarski

Krzysztof "Kris" Krasowski

Lukasz "Luke" Szewczyk

Mario Nowik

Adam Szymanowski

Vilnius, lapkričio 17 d. (ELTA) – Lapkričio 18-oji – Latvijos nepriklausomybės diena. Šiemet kaimynai švenčia nepriklausomybės 90-metį. Jubiliejui skirtose iškilmėse Rygoje dalyvauja ir Lietuvos Respublikos prezidentas Valdas Adamkus.

„Tėvynėi ir laisvei“ – užrašas ant Laisvės paminklo Rygoje. **LETA-ELTA** nuotr.

Paminėtos Perlojos Respublikos metinės

Vilnius, lapkričio 17 d. (Bernardinai.lt) – Lapkričio 16 d. paminėta reikšminga Dzūkijai ir visai Lietuvai data — 90-osios Perlojos Respublikos metinės. Šventė prasidėjo atnaujinto Perlojos kraštotyros muziejaus lankymu.

Po šv. Mišių Perlojos Šv. Mergelės Marijos ir Šv. Pranciškaus Asyžiečio bažnyčioje kalbėjęs europarlamentaras V. Landsbergis pabrėžė Perlojos Respublikos svarbą dabarties Lietuvai. Vėliau minėjimas persikėlė prie Vytauto Didžiojo paminklo (sovietiniais laikais skulptūrą bandyta du-

kart nugriauti, tačiau ji išstovėjo per visą okupacijos laiką). Šventę savo dainomis vainikavo Perlojos moterys.

Perlojos Respublika — tai prieš 90 metų demokratiškai nusprendusių gyventi parapijos gyventojų savivalda, atsiradusi Varėnos rajone, ant Merkio upės kranto įsikūrusiame Perlojos kaime. Jo gyventojai 1918 m. sudarė 50 vyrų savignyos būrį ir patys gynė savo namus nuo kaizerinės Vokietijos karių ir bolševikų plėšikavimo. Lapkričio 13 d. gyventojai susirinko į visuotinę sueigą, paskelbusią nepriklausomą Perlojos Respubliką.

Įteisinta sekimo programa

Vilnius, lapkričio 17 d. (Alfa.lt) – Seimas priėmė eurointegracines Elektroninių ryšių įstatymo pataisas, kurios įpareigojo stacionaraus ir mobiliojo ryšio bendroves fiksuoti telefoninius gyventojų pokalbius, SMS žinutes ir elektroninius laiškus.

Priėmus pataisas, elektroninių ryšių duomenis privalės saugoti visi viešai prieinamų elektroninių ryšių paslaugų ir ryšių tinklų teikėjai. Įstatymu numatytas mažiausias Europos Sąjungoje nurodymuose numatytas duomenų saugojimo laikotarpis – 6 mėnesiai. Elektroninių ryšių įstatymo nuostatos nebus taikomos elektroninių ryšių turiniui.

Didžiąją dalį duomenų ryšio bendrovės turėjo saugoti ir anksčiau, tačiau nebuvo fiksuojami neatsakyti skambučiai, be to, tuo atveju, jei ši in-

formacija bus reikalinga aiškinantis sunkius ir labai sunkius nusikaltimus, duomenys bus saugomi ilgiau – vienerius metus. Iki šiol šis laikas buvo 6 mėnesiai.

Seimas taip pat priėmė susisiekimo ministro Algirdo Butkevičiaus pasiūlymui išbraukti nuostatą, jog įrangos duomenims saugoti įsigijimo, įdiegimo, atnaujinimo ir veikimo palaikymo išlaidos būtų atlyginamos valstybės biudžeto lėšomis. Pasak susisiekimo ministro A. Butkevičiaus, „to nėra nei vienoje ES šalyje“.

Minėtos pataisos Seime buvo priimtoms anksčiau, tačiau jas vetavo šalies vadovas Valdas Adamkus, siūlęs nustatyti, kad išlaidos už įrangą, reikalingą kaupti bei saugoti duomenis, būtų atlyginamos iš valstybės lėšų.

Atliktos sudėtingos širdies operacijos

Vilnius, lapkričio 17 d. (ELTA) – Dviem Vilniaus universiteto ligoninės Santariškių klinikų (VUL SK) Širdies chirurgijos centro pacientams pirmą kartą Rytų Europoje atliktos širdies operacijos naudojant naujos kartos dirbtinės kraujo apytakos – mažo užpildymo krauju – aparatų sistemą.

Pasak VUL SK Širdies chirurgijos centro direktoriaus prof. Giedriaus Uždavinio, atlikus šias operacijas žengtas dar vienas labai svarbus žingsnis tobulinant dirbtinę kraujo apytaką, be kurios neįmanoma atlikti sudėtingų širdies operacijų.

„Tam mūsų medikai ilgai ruošėsi. Jie stažavosi Švedijoje ir Belgijoje“, – teigia prof. G. Uždavinys.

Profesorius sako, kad ši vadina-

moji „besiilsinėios širdies“ sistema operacijos metu iš dalies būna užpildoma paciento krauju. Taip išvengiama paciento kraujo atskiedimo kraujo pakaitalais, naudojamais įprastinėse širdies operacijose.

Pasak Širdies chirurgijos centro direktoriaus, taikant naują metodiką po širdies operacijos pacientas jau tą pačią dieną gali būti iškeltas į įprastą pooperacinę palatą. Tokiu būdu padidėja intensyvios slaugos skyrių darbo veiksmingumas ir trumpėja bendras gulėjimo stacionare laikas bei gydymo kaštai.

Pirmąsias tokias operacijas atliko VUL SK Širdies chirurgijos centro medikai: dr. Robertas Samalavičius, dr. Gintaras Kalinauskas, Karolis Urbonas ir kiti.

Prisijungus prie Šengeno, atvykstančiųjų nesumažėjo

Vilnius, lapkričio 17 d. (Alfa.lt) – Lietuvos Užsienio reikalų ministerijos Konsulinio departamento direktorius Vytautas Pinkus ir laikinai einantis Šengeno skyriaus vedėjas pareigas Dainius Šriubša dalyvavo Turizmo departamento organizuotame susitikime su Lietuvos turizmo įmonių atstovais.

Susitikimo metu buvo aptartos Lietuvos atstovybių užsienyje ir turizmo įmonių glaudesnio bendradarbiavimo galimybės.

Konsulinio departamento atstovai taip pat pranešė apie vykstančias derybas su Rusija ir Baltarusija dėl vietinio eismo per valstybės sieną. Įdiegus šią naują ir pasirašius atitinkamą dvišalį susitarimą, pasienio regionų nuolatiniai gyventojai į kaimyninės šalies pasienio regioną galės vykti be vizų – su specialiais ilgalaikiais leidimais.

Lietuvos atstovybėse ir konsulinėse įstaigose pastaruoju metu išduodama vis daugiau daugkartinių vizų – Rusijoje ir Baltarusijoje daugkartinės vizos sudaro apie 40 proc. visų išduodamų trumpalaikių Šengeno vizų. Piliečiams, turėjusiems vienkartinę vizą ir be vizų režimo pažeidimų vyku-

siems į Lietuvą, daugkartines vizas gauti yra paprasčiau, todėl manoma, kad išduodamų daugkartinių vizų skaičius ir toliau didės.

Lietuvai prisijungus prie Šengeno erdvės, į šalį gali atvykti užsienio piliečiai, Šengeno vizas gavę ir ne Lietuvos atstovybėje ar konsulinėje įstaigoje. Todėl valstybėse, su kuriomis Lietuva turi vizų režimą, Lietuvos atstovybėse ir konsulinėse įstaigose išduodamų vizų srautas šiek tiek sumažėjo. Tačiau tai nesumažino atvykstančių į Lietuvą užsieniečių skaičiaus.

Užsienio šalių piliečiai, turintys daugkartines vizas arba pasinaudošiantys susitarimo dėl „vietinio eismo“ lengvatomis, galės lengviau planuoti savo keliones, negaišdami laiko formalumų tvarkymui.

Konsulinio departamento atstovai taip pat pranešė, kad laikantis Šengeno reikalavimų, nuo 2009 m. antros pusės į Šengeno vizas bus įdiegti biometriniai duomenys.

Lietuva prie Šengeno erdvės prisijungė 2007 m. gruodžio 21 d. Visos 24 Šengeno erdvei priklausančios šalys laikosi bendrų vizų išdavimo taisyklių.

New York gyventojai pakviesti apsilankyti Lietuvoje

Vilnius, lapkričio 17 d. (Lietuviams.com) – Lietuvos generalinis konsulas New York dalyvavo Baltijos šalių turizmo pristatyme, surengtame Manheten, Estų namuose. Pristatymas buvo skirtas JAV kelionių agentūrų darbuotojams, žiniasklaidos atstovams ir visuomenei.

Lietuvos generalinis konsulas New York Jonas Paslauskas savo kalboje pažymėjo, kad trys Baltijos valstybės – Estija, Latvija ir Lietuva – turi daug panašumų, bet nėra trynekės, nes kiekviena jų didžiuojasi savo unikalia kalba, tradicijomis ir svetingumu.

J. Paslauskas kvietė susirinkusius aplankyti Lietuvą 2009 metais, kai Vilnius taps Europos kultūros sostine, o Lietuva minės savo vardo tūkstantmetį.

Pristatymo dalyviams buvo teikiama informacija apie turizmo galimybes visoje Lietuvoje. Buvo pabrėžiamos ekologinio, kaimo turizmo galimybės, buvo pristatyti Žemaitijos, Aukštaitijos, Dzūkijos nacionaliniai parkai, Nemuno deltos regioninis parkas, naujasis Etnokosmologijos muziejus prie Molėtų ir kitos įdomios ir patrauklios vietos. Pristatymo dalyviai ragavo lietuviškus maisto produktus.

Valdininkai tobulina prancūzų kalbą

Vilnius, lapkričio 17 d. (BNS) – Lietuvai rengiantis pirmininkauti Europos Sąjungai (ES) 2013 m., pasirašytas Lietuvos ir Prancūzijos tarpvyriausybės susitarimas dėl prancūzų kalbos mokymo Lietuvos valstybės tarnyboje.

Anot Užsienio reikalų ministro P. Vaitiekūno, tam, kad Lietuvos pirmininkavimas ES 2013 m. antrąjį pusmetį būtų sėkmingas, būtina didinti

prancūziškai kalbančių valstybės tarnautojų skaičių ir tobulinti jau mokančių šią kalbą įgūdžius.

Ministras pasidžiaugė, kad naujajame susitarime numatyta mokyti šimtu valstybės tarnautojų daugiau nei 2006 m. ir į mokymo programą įtraukti derybų proceso modulį. Planuojama, kad per ateinančius trejus metus prancūzų kalbos žinias tobulins 500 Lietuvos valstybės tarnautojų.

Knygų pardavėjai jungiasi

Vilnius, lapkričio 17 d. (ELTA) – Knygų pardavėjai tikisi, kad jų veikla sujungus tinklus taps veiksmingesnė ir pelninga. Konkurencijos taryba (KT) leido UAB „Mūsų knyga“ įsigyti 100 proc. UAB „Vagos prekyba“ akcijų.

Iki šiol bendrovių „Vagos prekyba“ ir „Mūsų knyga“ mažmeninės prekybos knygomis veikla buvo nuostolinga. Dėl to nuspręsta ieškoti būdų, kaip sumažinti kaštus. Nutarta sujungti 5 „Mūsų knyga“ knygynus su 31 „Vagos prekybos“ knygynu. Tai

leis sumažinti abiejų įmonių kaštus ir didesnę dėmesį skirti pirkėjų aptarnavimo kokybei bei rinkodarai. Tikimasi, kad dėl to turėtų sumažėti knygų kaina bei pagerėti aptarnavimas.

Mažmeninėje knygų pardavimo rinkoje Lietuvoje, anot KT, veikia pakankamai stiprūs varžovai – UAB „Šviesa“ knygynai „Pegasas“, „Baltų lankų“ leidyklos, UAB „Respublikinis knygų centras“ knygynai, specializuoti bei knygynai didžiuosiuose prekybos centruose ir kiti.

Pasaulio naujienos

(Remiantis AFP, Reuters, AP, Interfax, ITAR-TASS, BNS žinių agentūrų pranešimais)

Irakas rengiasi kariniam bendradarbiavimui su JAV

Sutarties projektas įpareigoja iki kitų metų birželio išvesti JAV karijus iš Irako miestų. SCANPIX nuotr.

Vilnius, lapkričio 17 d. (BNS) – Irako vyriausybė sekmadienį įveikė įnirtingą griežtosios linijos šiūtų delegatų pasipriešinimą ir patvirtino platų karinio bendradarbiavimo su Jungtinėmis Valstijomis pakta, kuriame numatyta, jog visos JAV pajėgos bus išvestos iš šalies iki 2011 m.

Bagdadas ir Washington kelis mėnesius nesugebėjo priimti susitarimo, kuris turėjo apibrėžti Irake esančių daugiau nei 150,000 JAV karių ir apie 400 karinių bazių statusą, kai gruodžio 31 d. nustos galiojęs Jungtinių Tautų išduotas mandatas.

Vyriausiasis Irako derybininkas Muwafaq al-Rubaie naujienų agentūrai AFP sakė, jog sutarties projektas yra „labai geras dokumentas“. Diplomatas taip pat išreiškė viltį, kad sutartį patvirtins šalies parlamentas.

„Šis dokumentas užtikrins visišką ir neatšaukiamą Irako suverenumą“, – sakė M. al-Rubaie. Baltieji rūmai taip pat nusiteikę viltingai ir vadino šį dokumentą „geru susitarimu“, kuris tenkina abi šalis.

Sutarties projektas, kurį sudaro 31 straipsnis, įpareigoja iki kitų metų birželio išvesti JAV karijus iš Irako miestų, o iš visos šalies – iki 2011 m. pabaigos.

Tačiau pakta griežtai kritikavo radikalieji nacionalistai, ypač – JAV politikai nepritariantis dvasininkas Moqtada al-Sadr, kurio šalininkai ragino rengti masines demonstracijas prieš bet kokius susitarimus su „okupantais“.

Saugumo padėtis Irake per pastaruosius metus smarkiai pagerėjo, kai JAV ir Irako pajėgos susivienijo su vietinių genčių ginkluotomis grupuotėmis ir išvijo sukilėlius bei islamistų kovotojus iš Irako regionų, kurių centrinė valdžia anksčiau beveik nekontroliavo.

Smurto sumažėjimas taip pat iš dalies siejamas su tūkstančius kovotojų turinčios „Mahdi armijos“ vadovo M. al-Sadr 2007 m. rugpjūčio pabaigoje duotu įsakymu laikytis paliaubų.

Tačiau neseniai M. al-Sadr paskelbė kuriantis naują sukarintą organizaciją – Pažadėtosios dienos brigadas, kurios kovos su amerikiečiais. Dvasininkas pareikalavo, kad „okupantai paliktų mūsų mylimą Iraką be jokių bazių ir be jokių sutarčių“.

Policija pranešė, kad prasidėjus ministrų kabineto posėdžiui prie vieno Bagdado patikros posto sprogo bomba, per šį įvykį žuvo 3 žmonės.

Kalifornijoje siaučia gaisrai

Daugiau nei 500 namų virto rūkstančia dykyne. AFP nuotr.

Vilnius, lapkričio 17 d. (BNS) – Los Angeles apylinkėse sekmadienį, įsiplieskus dar keletui didžiulių miš-

kų gaisrų, sudegė šimtai namų, o tūkstančiai gyventojų buvo priversti skubiai išvykti.

Per gaisrą, kuris kilo viename Los Angeles priemiestyje, supleškėjo daugiau nei 500 namelių ant ratų ir iškeldinta apie 10,000 žmonių. Pasak pareigūnų, šis gaisras buvo vienas baisiausių, ištikusių miestą per pusę šimtmečio.

Gaisrai Los Angeles priemiestuose smarkiai išplito dėl smarkių šiam metų laikui būdingų vėjų, kurių greitis siekė 130 km per valandą. Gaisras nuniokojo apie 3,200 hektarų plotą. Nelaimės epicentru tapo namelių ant ratų rajonas netoli Sylmar, kuriame daugiau nei 500 namų virto rūkstančia dykyne.

Liepsnas malšino apie 2,000 ugniagesių, kurie pasitelkė sraigtasparnius, buldozergus ir gaisrininkų automobilius. Los Angeles apygardoje paskelbta nepaprastoji padėtis.

EUROPA

PARYŽIUS

Įtariamą baskų kovotojų grupuotės ETA karinis vadas Garikoitz Aspiazu, pravarde Txeroki, buvo sumintas Prancūzijos Pirėnų kalnuose, pranešama Prancūzijos vidaus reikalų ministrės pranešime. Ministrė nepateikė jokių sulaikymo detalių, tačiau sakė, kad „Txeroki“ įtariamą praėjusį gruodį Pietų Prancūzijoje nužudęs 2 Ispanijos policininkus.

TALINAS

Buvęs Estijos gynybos ministerijos darbuotojas Herman Simm, prisipažinęs, kad šnipinėjo Rusijai, galėjo išduoti Rusijos žvalgybai Amerikos priešraketinės gynybos (PRG) ir NATO kibernetinės apsaugos paslaptis, praneša britų dienraštis „The Times“. H. Simm, nuo dešimtojo dešimtmečio vidurio vadovavęs valstybės paslaptų apsaugos skyriui, buvo atsakingas už atitinkamos informacijos iš Estijos perdavimą į NATO įstaigas. Todėl jis galėjo naudotis visais dokumentais su žyma „visiškai slapta“, kuriuos pateikė kitos organizacijos šalys.

VARŠUVA

Nors didžioji Lenkijos gyventojų svajonė vykti į JAV be vizų kol kas dar netapo tikrove, tačiau jie galės pasiguosti tuo, jog nuo 2009 m. sausio 1 d. įvedamas bevizis režimas su Kanada, praneša šalies naujienų agentūra PAP. Vis dėlto ir čia numatomos išlygos. Vizos nebus reikalingos tik tiems lenkams, kurie turi biometrinius pasus. Lenkijoje biometriniai pasai pradėti išduoti 2006 m. rugpjūčio pabaigoje.

RUSIJA

MASKVA

Europos Sąjungos (ES) stebėtojų misija Gruzijoje atmeta kaltini-

mus, kad ji dalyvauja Gruzijos ginkluotuose išpuoliuose prieš Abchaziją. Anksčiau Abchazijos prezidento įgaliotasis atstovas Galio rajone Ruslan Kišmarija pareiškė, kad praėjusį šeštadienį kartu su Gruzijos ginkluotu padaliniu į Abchazijos teritoriją perėjo ir ES stebėtojai, kurie pateko į apšaudymą. „Pono R. Kišmarija teiginiai neatitinka tikrovės. Mūsų stebėtojai neperėjo administracinės linijos“, – pareiškė ES misijos Gruzijoje vadovas Hansjorg Haber.

***

Procesas byloje dėl „Novaja gazeta“ apžvalgininkės Ana Politkovskaja nužudymo Maskvos apygardos kariniame teisme bus atviras. Kaip pranešė „Interfax“ korespondentas, teisėjas Jevgenij Zubov atsisakė patenkinti kaltinimo prašymą nagrinėti bylą uždaramame posėdyje, išpėdamas, jog jeigu nors vienas prisiekusysis praneš, kad jam daromas spaudimas, „procesas tučiuojau bus uždaras“.

ARTIMIEJI RYTAI

DUBAJUS

Piratai Arabijos jūroje pirmadienį užpuolė labai didelį Saudo Arabijos tanklaivį „Sirius Star“ ir paėmė įgulą įkaitais, pranešė JAV karinio jūrų laivyno atstovas. Laivo 25 jūreivių įgulą sudarė kroatai, britai, filipiniečiai, lenkai ir Saudo Arabijos piliečiai.

JAV

WASHINGTON, DC

JAV išrinktasis prezidentas Barack Obama sekmadienį atsisakė savo vietos JAV Senate, kuriame prieš žaibišką iškilimą į pačią valdžios viršūnę dirbo trumpiau nei vieną 6 metų kadenciją. Dabar valstijos gubernatorius, demokratas Rod Blagojevich turi paskirti žmogų, kuris pakeis B. Obama. Tarp pagrindinių pretendentų yra Jesse Jackson jaunesnysis, JAV pilietinių teisių gynėjų vadovo ir buvusio kandidato į prezidentus Jesse Jackson sūnus.

Atlantic Express

Sveikina visus su artėjančiomis Šv. Kalėdomis

ir primena visiems, norintiems laiku suspėti savo artimuosius ir draugus Lietuvoje pasveikinti su Šv. Kalėdomis, jog siuntinius siunčiamus oro paštu būtina pristatyti į mūsų surinkimo punktus iki

708-599-9680

www.atlanticexpresscorp.com

Šv. Kryžiaus bažnyčia skelbia „rožių akciją“

2008 m. rugsėjo 14 d., prieš pat pradėdant šventi Šventojo Kryžiaus šventę, nuo Šv. Kryžiaus bažnyčios lubų nukrito viena iš 2,000 dekoratyvinių rožių, gaubiančių bažnyčios šviestuvus. Ši rožė prie bažnyčios lubų su gipsu ir arklio plaukais buvo prilipdyta prieš 104 metus. Siekdama išsaugoti bažnyčios meninį ansamblį bei meninį vieningumą parapija nusprendė paskelbti akciją surinkti 75,000 dol. restauruoti šias rožes. Nukritus pirmajai rožei, arkivyskupija paskyrė inžinierių, kuris turėjo iširti visų prie lubų pritvirtintų dekoratyvinių rožių būklę. Šie lubų puošybos elementai labai nesaugiai laikosi prie lubų, dėl šios priežasties arkivyskupija norėjo visai uždaryti bažnyčią, nuimti visas rožes ir palaukti, kol parapija surinks pinigų joms pritvirtinti iš naujo.

Parapija bažnyčios uždaryti nesutiko. Todėl buvo paskelbta 46 dienų akcija – surinkti 75,000 dol. rožėms sutvirtinti. Parapijos klebono teigimu, kad įvyktų „rožių stebuklas“, teuztektų kiekvienam parapijiečiui paaukoti po 50 dol.

Šv. Kryžiaus (Holy Cross) bažnyčia – viena iš ankstyviausių lietuvių pastatytų bažnyčių Čikagoje. Parapija įkurta 1904 m. Šv. Kryžiaus bažnyčios atsiradimas glaudžiai susijęs su pirmąja lietuvių imigrantų banga, dirbusia Čikagos skerdyklose XX amžiaus pradžioje ir gausiai gyvenusioje tuometinėje Back of the Yards teritorijoje. Galbūt čia, šioje bažnyčioje, įvyko ir Jurgio Rudkaus ir Onos vestuvės, aprašytos legendiniame Upton Sinclair romane „The Jungle“.

Dabartinė baroko stiliaus bažnyčia 1746 W. 46th gatvėje buvo pradėta statyti 1913 metais, o pirmosios Mišios šioje bažnyčioje buvo atnašautos rugsėjo 26 d., 1915 m. Bažnyčios architektas – Juozas Molitor. Šv. Kry-

žiaus bažnyčios architektūra – įspūdinga. Bažnyčios lubose yra daugiau nei 2,000 lempučių, kurios apgaubtos „rožėmis“. Bažnyčia yra prilaikoma marmurinių kolonų, išsidėsčiusių pastato šonuose. Tad susirinkusieji parapijiečiai, kad ir kur atsisėdę, visada gali matyti didįjį altorių. Vienu metu bažnyčioje gali tilpti apie 1,500 tikinčiųjų.

Ši bažnyčia daugelį metų buvo lietuvių kultūros centras. Kartu su parapijos įkūrimu 1904 m. buvo įkurta ir parapijos mokykla, kurioje nuo 1925 metų mokytojavo seselės kazimierietės, parapijoje veikė daugybė organizacijų. Čia keletą metų buvo leidžiamas ir „Draugas“, šio dienraščio leidybą perkėlus iš Pensylvanijos valstijos į Čikagą. Po Antrojo pasaulinio karo Šv. Kryžiaus parapijoje išsikūrė ir tėvai jėzuitai, vėliau persikėlė į naujai pastatytą Jaunimo centrą. Daugumai lietuvių laikui bėgant persikėlus gyventi kitur bei užsidarius skerdykloms, pradėjo retėti ir šios parapijos lietuvių tikinčiųjų gretos. Dabar bažnyčia tarnauja gausiai ispanakalbių emigrantų bendruomenei.

Ne vienas Amerikos lietuvis turbūt pamena vieną iš paskutinių kartų, kai bažnyčioje vėl skambėjo lietuvių kalba ir buvo aukojama lietuviška šv. Mišių auka. 2004 m. lapkričio 13 d. buvo iškilmingai atšventas bažnyčios šimtmetis. Tuomet šv. Mišias atnašavo Lietuvos vyskupas Paulius Baltakis, OFM, giesmė palydėjo choras „Dainava“. Tad visi lietuviai, kurie neabejingi šios bažnyčios likimui, jos meninio ansamblio išsaugojimui, kviečiami prisijungti prie „rožių akcijos“. Daugiau informacijos galima rasti internete, parapijos svetainėje: <http://www.hcihm.org/freedomweb/>.

Parengė
Aurelija Tamošiūnaitė

LYDI ŠVENTADIENIS

XXVII eilinis sekmadienis

GAILESTINGUMO MOTINA

Parengė
br. RAMŪNAS MIZGIRIS, OFM

Prie Jėzaus kryžiaus stovėjo jo motina, jo motinos sesuo, Marija Kloprienė ir Marija Magdalietė. Pamatęs stovinčius motiną ir mylimąjį mokinį, Jėzus tarė motinai: „Moterie, štai tavo sūnus!“ Paskui tarė mokiniui: „Štai tavo motina!“ Ir nuo tos valandos mokinys pasiėmė ją pas save. (Jn 19, 25-27)

Vilniaus miesto gynybinės sienos Aušros Vartuose nuo XVII a. stebuklais garsėja paveikslas. Manoma, kad tapytas apie 1525 m. Uždengtas menišku metalo aptaisu. Nuo 1735 m. Aušros Vartuose lapkričio antrąją savaitę imta šventi Dievo Motinos Globos šventę. 1927 m. liepos 2 d. vainikuotas popiežiaus Pijaus XI pašventintomis karūnomis ir suteiktas Gailestingumo Motinos titulas.

Gailestingumo Motinos šventė greta rugsėjo 8 d. švenčiamos Šilinės yra viena iš dviejų didelių iškilmių, susijusių su ypatinga Mergelės Marijos globa Lietuvai. Pasak liturgijoje dažnai kartojamo Salve Regina priegiesmio, Mergelė Marija tikrai yra Mater Misericordie – Gailestingumo Motina.

Jau pirmą savo egzistencijos akimirką apsaugota nuo gimtosios nuodėmės, Marija nuostabiai patyrė Dievo gailestingumo pilnatvę. Per Apreiškimą ištardama „tebūnie“, ji sutiko bendradarbiauti su Viešpačiu išganymo plano įvykdyme.

Vėliau, stovėdama prie Kryžiaus, ji tapo ne tik Jėzaus, bet ir Bažnyčios bei visų žmonių motina: „Pamatęs stovinčius motiną ir mylimąjį mokinį, Jėzus tarė motinai: ‘Moterie, štai tavo sūnus!’ Paskui tarė mokiniui: ‘Štai tavo motina!’ Ir nuo tos valandos mokinys pasiėmė ją pas save” (Jn 19, 26-27).

Marija – Bažnyčios simbolis – įgyja visų krikščionių, įsmeintų mylimajame mokinyje, Motinos vaid-

menį; taip pat tampa ieškančiųjų išganymo atstove, kuriai padeda Jėzaus mylimas mokinys, aiškindamas Jėzaus apreiškimą.

Tad Bažnyčia, girdama Mariją, nieko neprikūrė šalia užrašytų Biblijos žodžių. Bažnyčia tik atsiliesė į pranašystę, kurią Marija ištare malonės valandą: „Štai nuo dabar palaiminta mane vadins visos kartos” (Lk 1, 48).

Šie Marijos žodžiai nėra vien jos pačios asmeniškai, galbūt savavališki, žodžiai. Pasak evangelisto Luko, Elzbieta, kupina Šventosios Dvasios, taip pat, ištare šiuos pranašiškus žodžius apie Mariją: „Tu labiausiai palaiminta iš visų moterų (...) Laiminga įtikėjusi, jog išsipildys, kas Viešpaties jai pasakyta” (Lk 1, 42. 45). Tai tikra, Šventosios Dvasios įkvėpta pranašystė, ir Bažnyčia, gerbdama Mariją, atsiliepia į Šventosios Dvasios kvietimą, daro tai, ką turi daryti. Todėl mes galime prašyti Dievo gailestingumo, užtariant Mergelę Mariją, nes ji yra „palaiminta”, palaiminta visada, per visas žmonių kartas.

Ji yra palaiminta, nes susivienijusi su Dievu, gyvena su Dievu ir Dieve. Marija tardama: „Štai aš Viešpaties tarnaitė, tebūna man, kaip tu pasakei” (Lk 1, 38), per amžius tapo su kūnu ir siela Viešpaties buveine, ir taip atvėrė žemę dangui. Marija ne tik kviečia mus ja žavėtis, ją gerbti, ji taip pat veda, rodo mums gyvenimo kelią, rodo, kaip galėtume tapti laimingi, surasti kelią į laimę.

Mes nepakankamai garbiname Dievą, tylėdami apie jo šventuosius, ypač apie šventąją Mergelę Mariją, tapusią jo buveine žemėje. Paprastos ir daugialypės Dievo šviesos įvairovė bei turtumas pasirodo tikrai šventųjų veiduose, kurie yra tikri dieviškosios šviesos atspindžiai. Ir būtent žvelgdami į Marijos veidą, galime geriau negu kitomis priemonėmis pamatyti Dievo grožį, jo gerumą ir gailestingumą.

Delfi.lt

Lietuvos politikų posūkiai

Atkelta iš 3 psl.

Ušackas gal ir nėra pats pats tinkamiausias pasirinkimas, priekabių ieškotojai jų ras, tačiau tikrai daugiau patyrimo turi negu kuris dešiniųjų partijos seimūnas. Daug jo įgijęs Amerikoje, čia susipažinęs su politikuojančiais JAV lietuviais, bendravęs su JAV Lietuvių Bendruomene, sportininkais, turėjęs gabaliuką laiko ir Didžiojoje Britanijoje pabuvoti. Geroji ypatybė – priima kritiką, už ją nepyksta, nekerštuoja. O tarp šiandienų Lietuvos politikų – tai jau gerokai juos pranokstanti dorybė. Prie jos dar viena – ne Seimo narys. Tiesa, konservatoriai turėjo porą pasirinkimų ir iš šio „luomo” – Landsbergį ir Damušytę. Tačiau šie abu, ypač švelnesnė Gintė, tuojau pat būtų buvę „suvalgyti”. Prisiminkime užsienio reikalų ministro Antano Valionio nei

iš šio, nei iš to Gintei tėkštą papeikimą. Savos partijos žmogus už tą patį būtų buvęs medaliu apdovanotas.

Sveikinkim Ušacką ir palinkėkim sėkmės. Spauskim Kubiliui dešinę už jo parinkimą. Posūkis gera kryptimi, tikėkim – ne atsitiktinai pasitaikęs. O ypač sveikinčiau užmojų ne tik užsienio, bet ir visų kitų reikalų ministrais skirti nepartinius, bet gerus savo darbo sričių žinovus, suprantančius pareigas ir svarbiausia, sąžiningai jas atliekančius, atleiskit už nemandagumą, be kyšio bet kokių pavidalu. Bet taip pat jau laikas suvokti net nebesvarstomą būtinybę: ministrai – ne Seimo nariai. Sėdiesi į tą kėdę, įgytą Seime, peržegnok ir atiduok kitam. Bet... Iki tokių atsitiktinumų turbūt dar toli.

Balsas.lt

Lietuva kaleidoskope

Indrė Tijūnėlienė

Nr. 12

Kai mes atvažiavome, nameliuose buvo šurmuly, buvo ruošiamasi gimtadienio pokyliui – mergytės dvejų metų sukakčiai. Mus pasitiko balionai, plakatai, dovanų dėžutės. Atvažiavo besišypsanti mergytė su neseniai pradėjusiais ataugti plaukučiais. Tėveliai pasakojo, kad dukrytei pasisekė gauti gydymą Prancūzijoje per „Rugutę“. Mergytė džiaugėsi balionais ir laukė svečių. Pagirtina iniciatyva pavertusi savo išgyvenimus į pagalbą kitiems.

Su Lietuvos vaikų fondo (Žygiantų g. 6) direktore Romualda Navikaite nuvažiavome į Simno spec. internatinę mokyklą (direktorė Elena Dainauskienė), kur rėmėjų suvažiavime susitikome Bob Duda. Džiugu, kad didesniems projektams vaikų namai, mokykla susilaukia paramos iš danų, norvegų, vokiečių.

Roberto Dudos ir kitų rėmėjų dėka vaikams su negalia palengvėjo gyvenimas – viduje įrengti tualetai, prausyklos ir t. t. Būdavo baisu pagalvoti, kai šaltomis žiemos naktimis jiems tekdavo eiti į lauko tualetus. Darbuotojos nuoširdžiai globoja vaikučius su fizinėmis ir protinėmis negaliomis. Konferencijos metu vyko vaikų darbėlių parodėlė. Darbelius buvo galima nusipirkti. Su koku pasididžiavimu vaikai žvelgė į savo kūrybą ir kaip džiaugėsi, kai mes ją pirkome ir pasakojo, kad per Kaziuko muge pardavė nemažai savo darbėlių.

Per šventes ir vasarą nameliuose vis lieka niekieno į šeimas nepaimtų vaikų. Tokiems vaikučiams savo auka „Saulutė“ suteikia progą pabūti stovykloje ar prie ežero.

* * *

Kaune, Vytauto Didžiojo universiteto katalikų teologijos fakultete, Lietuvos išėivijos institute, gegužės 28 d. vyko mokslinė konferencija „Ateitininkų ideologiniai vadai išėivijoje“, skirta paminėti S. Ylos, A. Ma-

Reda Sopranaitė.

Indrės Tijūnėlienės nuotr.

ceinos ir A. Damušio 100 metų sukaktį. Iš Vilniaus ses. Ignę Marijošiūtę, Eloną Marijošiūtę-Vaišniene ir mane nuvežė žurnalo „Ateitis“ redaktorė Reda Sopranaitė.

Konferenciją atidarė Lietuvių išėivijos instituto direktorius dr. Egidijus Aleksandravičius. Posėdžiams pirmininkavo dr. Giedrius Janauskas, dr. Daiva Kuzmickaitė, dr. Ilona Bučinskytė ir dr. Linas Saldukas. Buvo 15 pranešimų. Tarp dalyvių buvo ir studentų, ir nemažai pažįstamų iš JAV, pvz., Saulė ir Feliksas Palubinskai, Irena ir Juozas Polikaitė, Kęstutis Skrupskelis, Viktorija Skrupskelytė, amb. Gintė Damušytė, Mykolas Druga, Pranė Šlutienė, Raimundas Mieželis.

Konferencijai besibaigiant, su Irena Polikaitiene įteikėme ateitininkų Korp! Giedra a. a. prel. kun. dr. Juozo Prunskio skirtą diplomą ir piniginę premiją moteriai Lietuvoje, ypatingai pasižymėjusiai krikščioniškų idealų tarnyboje. Premijos nuspelnė Reda Sopranaitė.

Redos kandidatūrą siūlydama, I. Polikaitienė rašė, kad Reda augo tikinčių tėvų šeimoje, kur rinkdavosi Lietuvos Katalikų Bažnyčios Kronikos leidėjai. Ji skaudžiai išgyveno, kai kun. A. Svarinskas buvo suimtas, areštuotas ir ištremtas. Studijuodama Reda susižavėjo ir nuo 1992 m. visa širdimi įsijungė į ateitininkų veiklą. Ji įeina į valdybas, organizuoja akademinis savaitgalius, vadovauja stovykloms ir kursams, o nuo 2006 m. sutiko būti žurnalo „Ateitis“ redaktore. Dirbdama ji randa laiko rašyti, suburti žmones, dvasiškai ir materialiai padėti jaunimui.

Tai buvo 21-oji prel. dr. Juozo Prunskio premija. Iš gavusiųjų jau keturi iškeliavę pas Viešpatį. Konferencijoje buvo ir anksčiau šia premija apdovanotos – Gintė Damušytė, Nijolė Liobikienė, Vitalija Miklyčienė, ses. Albina Pajarskaitė, Aldona Vasiliauskienė. Konferencijos proga buvo garbė susitikti studentę Erlandą Polekaitę, rašančią gilius, rimtus straipsnius „Ateityje“ ir ant savo jaunų pečių nešančią nemažai gyvenimo išsipareigojimų.

* * *

Su Egle ir Vytautu Juozapaičiais buvau Šarūno Marčiulionio įkurtame „Forum Palace“, kur vyko televizijos laidos „Duetų dešimtukas“ filmavimas. Tai konkursas, kur dainuoja dainininkas su kitos srities profesionalu. Kas savaitę viena pora iškrenta, kol lieka laimėtojų pora. Vietoje būna keturi teisėjai, o publika balsuoja telefonu. Pastovūs teisėjai buvo Donatas Katkus ir V. Juozapaitis, o svečiai teisėjai buvo seimūnė poetė Dalia Teišerskytė ir dešimties metų muzikos mokyklos mokinys. Tarp konkuruojančių buvo Judita Leitaitė su policijos šunų dresiruotoju.

Pasirodymus įvertino teisėjai, o publiką sužavėjo šmaikščiai ir taikliai savo mintis išdėstantis jauniausias teisėjas. Vakarais buvo labai įdomus ir gailiosios, kad dėl kitų išsipareigojimų atsisakiau Juozapaičių kvietimo eiti į Kongresų rūmuose vykusį „Dainų dainelės“ koncertą, kur pasirodė nepaprastai talentingi vaikai.

Bus daugiau.

Akių ligos

ARAS ŽLIOBA, M.D.
AKIŲ LIGOS – CHIRURGIJA
219 N. Hammes Avenue
Joliet, IL 60435
Tel. 815-741-3220

DR. ŽIBUTĖ ZAPARACKAS
DR. PAUL KNEPPER
Akių ligos – chirurgija
150 E. Huron, Suite 1000
Chicago, IL 60611
Valandos pagal susitarimą
Tel. 312-337-1285

Dantų gydytojai

EUGENE C. DECKER, DDS, P.C.
DANTŲ GYDYTOJAS
Lietuviams sutvarkys dantis už prieinamą kainą.
Susitarimui kalbėti angliškai arba lietuviškai.
4647 W. 103 St., Oak Lawn, IL
55 E. Washington, Suite 2401,
Chicago, IL
Tel. 708-422-8260.

SKAUSMO GYDYMAS

DR. RENATA VARIKOJYTĖ
SKAUSMO GYDYMO SPECIALISTĖ
7600 W. College Drive
Palos Heights, IL 60463
Tel. 708-361-5550
Nugaros, kaklo, galvos, sąnarių
bei kitų skausmų gydymas

DR. JOVITA KERELIS

DANTŲ GYDYTOJA
9525 S.79 th Ave., Hickory Hills, IL
Tel. (708) 598-8101
Valandos pagal susitarimą

Širdies ir kraujagyslių ligos

VIDAS J. NEMICKAS, M.D.
KARDIOLOGAS – ŠIRDIES LIGOS
7722 S. Kedzie Ave.
Chicago, IL 60652
Kab. tel. 773-471-3300

Vidaus ligos

EDMUNDAS VIŽINAS, M.D., S.C.
VIDAUS LIGŲ GYDYTOJAS
Kalbame lietuviškai
6918 W. Archer Ave. Sts. 5 ir 6
Chicago, IL 60638
Tel. 773-229-9965
Valandos pagal susitarimą

SKELBIMŲ SKYRIAUS
TEL. 773-585-9500

HARTFORD, CT

Iš kairės: ses. M. Louise, J. Petraitis ir kun. A. Gurklis.

Hartford Švč. Trejybės parapija neteko kun. Gurklis

DANUTĖ GRAJAUSKIENĖ

Sulaukęs 90 metų 2008 m. spalio 31 d. mirė kun. Albinas Gurklis, Matulaičio slaugos namuose Putnam, CT. Jau anksčiau turėjęs problemų su sveikata, kun. Gurklis atsidūrė ligoninėje po automobilio nelaimės spalio 17 d. Atrodė, kad sveikata lyg ir gerėjo, bet širdis neišlaikė ir kunigo gyvybė užgeso.

Tai didelė netektis Hartford Švč. Trejybės parapijiečiams, kurie jį gerbė, mylėjo ir įvertino jo pasiaukojimą jam 25 metus važinėjant iš Thompson, CT įsikūrusios Marianapolio Prep. mokyklos aukoti šv. Mišių.

Kun. Gurkliui š. m. kovo 16 d. suėjo 90 metų, tą dieną parapija jį pagerbė suruošdama puotą po 9 val. šv. Mišių. Dalyvavo per 90 žmonių, jį pagerbė organizacijos ir bažnyčios štabas. Jis viską ramiai, susijaudinęs priėmė, toks buvo kuklus ir mandagus jo charakteris.

Ir štai spalio 31 d. parapijiečius pasiekia žinia, kad kun. Gurklis mirė. Kadangi jis gyveno ir mokytojavo

Marianapolio gimnazijoje, visa laidotuvių eiga buvo tvarkoma Marijonų vienuolyne. Laidotuvių Mišios įvyko lapkričio 3 d., antradienį, o laidojimas trečiadienį National Shrine of the Divine Mercy, Stockbridge, MA.

Laidotuvėms gėles užsakė Švč. Trejybės parapija, Hartford LB apylinkė ir Kavos klubas. Užsakyta daug Mišių, o jo atminimui buvo įsteigtas stipendijos fondas. Kun. Gurkliui dar esant gyvam, jį važiavo lankyti dr. Dalia ir Edvinas Giedrimai. Buvo ir Švč. Trejybės parapijos klebonas kun. Jacobs su sesele Louise bei kiti parapijiečiai.

Liksim amžinai dėkingi. kun. Gurkliui už jo pagalbą ir pasiaukojimą. Sudieui, kunige!

IŠNUOMOJA

Išnuomojamas gražus 4 kamb. butas su baldais. Kedzie ir 66 pl. Naujesniame name.
Tel. 708-656-6599

Paskirtos 2008 metų JAV LB Kultūros tarybos premijos

JAV LB Kultūros taryba, praneša, kad 2008 metų Kutūrinės premijos skiriamos šiems JAV lietuviams, kurie ilgus metus su dideliu pasiryžimu, dirbo visuomeninį ir kūrybinį darbą:

JAV LB Krašto valdybos „Metų Kūrėjo premija“. Premiją paskyrė JAV Krašto valdyba, kurios laureatė yra Danguolė Razutytė-Varnienė. Premija skiriama asmeniui, kuris šiais metais savo veikla daugiausia prisidėjo prie JAV Lietuvių Bendruomenės reikšmingo kultūrinio renginio. Tautinių Šokių šventė kaip tik ir buvo toks šių metų svarbus renginys. Ši premija įvertina D. Razutytę-Varnienę už jos daugelio metų darbą ir kūrybingumą kaip tautinių šokių mokytoją ir choreografę, ir ypač sėkmingą šių metų XIII Lietuvių tautinių šokių šventę.

Dailės premija. Komisijos pirmininkė Laima Apanavičienė JAV LB Kultūros Tarybos pirmininkei pranešė, kad komisija vienbalsiai už ilgąmetę veiklą 2008 m. Dailės premiją skiria dailininkui Petruui Aleksai, gyvenančiam Hickory Hills, IL.

Dailės premijos laureatas Petras Aleksa. Julijos Mušinskienės nuotr.

Spaudos darbuotojo premija. Spaudos darbuotojo premijos komisijos pirmininkas Edvardas Šulaitis

JAV LB Kultūros tarybos pirmininkei pranešė, kad komisija vienbalsiai skiria 2008 m. Spaudos darbuotojo premiją Stasiui Goštautui, gyvenančiam Westwood, MA.

Spaudos darbuotojo premijos laureatas Stasys Goštautas.

Jono Kuprio nuotr.

Teatro premija. Teatro premijos komisijos pirmininkas Algimantas Žemaitaitis JAV LB Kultūros tarybos pirmininkei pranešė, kad komisija vienbalsiai skiria 2008 m. Teatro premiją a. a. Pauliui Jasiukoniui. Komisijos pirmininkas rašo, kad Paulius Jasiukonis, kuris netikėtai mirė šiais metais, buvo nepakeičiamas darbuotojas visame kame: teatre, filmuose, radijo programose ir ypatingai įamžinant išėjusias lietuvių kultūrinę veiklą. Paulius Jasiukonis gyveno Los Angeles, CA.

Sveikinu visus 2008-ųjų metų JAV Lietuvių Bendruomenės Kultūros tarybos premijų laureatus. Premijų mecenatas – JAV LB Krašto valdyba.

Premijos bus įteiktos šių metų lapkričio 29 d. Mokslo ir kūrybos simpoziumo pokylio metu, kuris įvyks Marriott viešbutyje, Burr Ridge, IL. Visuomenė kviečiama dalyvauti pokylyje ir pagerbti laureatus.

Dalė Lukienė
JAV LB Kultūros tarybos pirmininkė

Metų kūrėjo premijos laureatė Danguolė Razutytė-Varnienė.

Romo Gedeikos nuotr.

Teatro premijos laureatas a. a. Paulius Jasiukonis (dešinėje) kalbasi su poetu Bernardu Brazdžioniu. Nuotrauka daryta 1989 metais.

Nuotr. iš R. Lapo asmeninio archyvo

Ieško giminių

Esu įgaliota savo tėvelio dailininko Antano Garbausko. Jau 30 metų jis domisi savo šeimos geneologija ir yra atsekęs ir surinkęs labai daug duomenų apie savo giminę.

Labai norėtų surasti savo pusbrolių Miroslavą Garbauską. Mano tėvelis serga vežiu ir nežinia, kiek dar

gyvens, nes jo sveikata greitai silpsta. Jis dar labai norėtų suspėti ką nors sužinoti apie Miroslavą ar jo palikuonis. Jei jiems būtų įdomu, galėtume ir jiems atsiųsti geneologinio medžio kopiją.

Jokiu norų atvykti pas jus neturime, o ir sveikata jam tikrai neleis.

Žinoma, kad Miroslavas su tėvais Juan (mano senelio Antano Garbausko brolis) ir Michalina 1928 metais išvyko į Buenos Aires. Miroslavas gimė Lietuvoje 1924 metais.

tais.

1955 m. vedė, turėjo sūnų ir dukterį. Gal jie dar gyvi? Jei nemoka lietuviškai, gal moka angliškai. Gautas žinias išsiversim ir iš ispanų kalbos.

Siunčiu nuotraukas, kurios gal padės surasti Miroslavą ar jo vaikus. Ką nors žinančius apie šią šeimą,

prašau rašyti:

vita.naumaviciene@gmail.com

Pagarbiai,

Vita Garbauskaitė-Naumavičienė,

Vilnius

A † A
NATALIJA NAVICKAITĖ
AUKŠTUOLIENĖ

Mirė 2008 m. lapkričio 15 d., sulaukusi 85 metų amžiaus.

Gimė Radviliškyje ir gyveno Westmont, IL.

Nuliūdę liko: dukra Aušra Butikienė su vyru Vytu, vaikais Karina ir Renata; dukra Dalia Connena su vyru Tomasso, vaikais Christine ir Nina; sūnus Gintaras su žmona Daina, vaikais Nyka ir Andrium bei kiti giminės ir artimieji JAV, Lietuvoje ir Kanadoje.

Natalija buvo žmona a. a. Vytauto, kuris mirė prieš metus.

Priklausė Čiurlionio ansambliui, Čikagos Lietuvių Operos chorui ir Lietuvių Fondui.

Velionė bus pašarvota trečiadienį, lapkričio 19 d. nuo 3 v. p. iki 9 val. v. Petkus Lemont laidojimo namuose, 12401 S. Archer Ave., Lemont, IL.

Laidojimo diena, ketvirtadienį, lapkričio 20 d., 9:30 v. r. atsišveikinimas šeimai ir artimiesiems.

Palaimintojo Jurgio Matulaičio misijoje 10 v. r. bus aukojamos šv. Mišios už a. a. Nataliją. Po Mišių velionė bus palaidota Šv. Kazimiero lietuvių kapinėse.

Vietoj gėlių prašome aukoti Lietuvos vaikų globos būreliui „Saulutė“, arba „CNS Hospice“ Carol Stream, IL.

Nuoširdžiai kviečiame dalyvauti laidotuvėse.

Nuliūdusi šeima.

Laidot. direkt. Donald M. Petkus, tel. 800-994-7600,
www.petkusfuneralhomes.com

A † A
ANELĖ ŠULAITIENĖ
RENTELYTĖ

Mirė 2008 m. lapkričio 15 d.

Gyveno Lemont, IL, anksčiau Cicero, IL.

Gimė 1916 m. liepos 4 d.

Lietuvoje baigė gimnaziją.

Nuliūdę liko: sūnus Richard Kisielius su žmona Renata, anūkės Sherry, proanūkas Danny, Kimberly su vyru Brian Land; proanūkas Matthew; mirusio sūnaus Henry Kisielius vaikai Dalia Kisielius Keenan ir Lisa Kisielius Fleming; dukros Ramunė su vyru Joe Noble, anūkės Vanessa ir Lindsey, proanūkė Sareja; Loretta su vyru John Wallon, anūkai Kristin, Steven ir Robert.

A. a. Anelė buvo žmona Alfonso Šulaičio.

Priklausė Cicero Lietuvių Bendruomenei.

A. a. Anelė pašarvota antradienį, lapkričio 18 d. nuo 3 v. p. iki 9 val. vak. Petkus Lemont laidojimo namuose, 12401 S. Archer Ave. (arti Derby Rd.), Lemont, IL.

Laidotuvės įvyks trečiadienį, lapkričio 19 d. 9:30 val. ryto Petkus Lemont laidojimo namuose, iš kur velionė bus palydėta į Pal. Jurgio Matulaičio misijos bažnyčia, kurioje 10 val. ryto bus aukojamos šv. Mišios. Po šv. Mišių a. a. Anelė bus palaidota Šv. Kazimiero lietuvių kapinėse.

Vietoj gėlių prašom aukoti Alzheimers Association arba American Cancer Society.

Nuoširdžiai kviečiame dalyvauti laidotuvėse.

Liūdinti šeima

Laidot. direkt. Donald M. Petkus. Tel. 800-994-7600 arba
www.petkusfuneralhomes.com

PADEKA

A † A
ONA
TRUŠKAUSKIENĖ
ŠIAUDIKIENĖ

2008 m. spalio 13 d. mirė mūsų mylima teta – a. a. Onutė Truškauskienė Šiaudikienė, Los Angeles mieste. Velionė palaidota Šv. Kazimiero lietuvių kapinėse Čikagoje, šalia savo vyro Romo ir sūnaus Kazio.

Onutė gimė Nikolajeve, Ukrainoje, kur jos tėvas Antanas Kozeniauskas tuo laiku darbuos. Praleido ten vaikystę su motina Aleksandra Puskinalyte, seserimis Aleksandra – vėliau Bačelienė, Elena – vėliau Sidzikauskienė, Stefanija – vėliau Rudzenskienė ir broliu Stasiu. Lietuvai atgavus nepriklausomybę, visa šeima sugrįžo į Lietuvą, kur dar gimė vienas brolis Vladas.

Užaugusi, Onutė sukūrė šeimą su karininku Kaziu Truškausku ir susilaukė sūnaus Kazio. Rusams užėjus, vyras buvo išvežtas į Sibirą ir praneštas žuvęs. Bėgant iš Lietuvos, Onutė ištekėjo už chemijos inžinieriaus Romo Šiaudikio, su kuriuo karo metus praleido Austrijoje. Vėliau šeima imigravo į Venecuelą, kur vyras dirbo didelėje chemijos Petroquimica kompanijoje. Tenai išgyveno nepaprastai skaudžią nelaimę, kai sūnus Kazys bestudijuojant mediciną Ispanijoje, mirė njuo „Hepatitis“ komplikacijų. Nuo tos tragedijos Onutė niekad neatsigavo.

1963 m. su vyru atvyko į Ameriką gyventi arčiau sesers Elenos Sidzikauskienės šeimos. Čikagoje išgyveno 15 metų ir, vyrui Romui mirus, persikėlė į St. Petersburg Beach, Florida. Kai jos sveikata susilpnėjo, persikėlė į Los Angeles, būti arčiau sesers dukters ir jos šeimos.

Dėkojame tėvui Antanui Saulaičiui, SJ, už aukotas šv. Mišias, jautrų pamokslą ir palydėjimą į amžino poilsio vietą. Dėkojame karsto nešėjams Algirdui Sauliui, dr. Tomui Remeikiui, Gintarui Plačui, Viktorui Kelmeliui ir Jonui Kaunui. Dėkojame vargonininkui ir solistui A. Barniškiui už labai gražiai išpildytą muziką.

Taip pat esame dėkingi Onutės Čikagos laikų pažįstamiems, kurie dalyvavo šv. Mišiose, jos Floridos draugams už gėles, visiems draugams ir pažįstamiems už užprašytas Mišias, ir visoms draugams, paaukojusioms Lietuvos Dukterų draugijai, a. a. Onos Šiaudikienės prisiminimui.

Už tą viską mūsų šeima bus visuomet dėkinga. Ilsėkis ramybėje, miela Teta, mes Tavęs labai pasiilgsime.

Sesers duktė Aldona Kudirkienė ir vyras Arvydas
Sūnus Andrius, žmona Julytė ir Ilona
Sūnus Paulius, žmona Viktorija ir Kaija, ir Laila
Sūnus Romas ir duktė Audra

A † A
NATALIJAI AUKŠTUOLIENEI

mirus, nuoširdžiai užjaučiame šeimą, gimines ir artimuosius.

Čikagos Lietuvių Opera

Aukos Lietuvos Dukterų draugijai

- \$1,500** Liet. Dukterų draugijos Seattle skyrius.
- \$1,000** Agota Tiškuvienė.
- \$300** Liet. Dukterų draugijos Seattle skyrius.
- \$200** S. ir A. Užgiris.
- \$100** Agota Tiškuvienė, Angelė Čelkauskienė, Janina Racevičienė, Irena Kriaučeliūnienė, Irmina Lesevičiūtė, Irena Tumpienė, Lidija Liepinaitienė.
- \$55** Alfonsa Laniauskienė.
- \$50** Ona Mikėnienė, Aldona Laniauskienė, Pranė Pakalka, Birutė Žilinskas, Teresė Kazlauskienė, Emilija Pakštienė, Emilija Ambrozaitis, Nijolė Nausėdienė, Aldona Ješmantienė, Stefa Šidlauskienė.
- \$45** Marija Remienė.
- \$35** dr. Dana Vitkus, Danguolė Bartkus, Elvyra Narutis, Aldona Mažeikienė, Ona Kartanas, Julija Smilgienė, Valda Rašytinis.
- \$25** V. D. Bridget Vėžys, Nina Jurkšaitienė, Stasė Bacevičienė, Valerija Krasauskienė, Genovaitė Musonis, Irma Deveikis.
- \$20** A. Ješmantienė, Dalia Butėnas, M. Markulienė, Aldona Lekeckienė, Regina Matonienė, Emilija Vengiamskas, Ona Gradinskienė, Olimpija Baukienė.
- \$15** Genovaitė Gedraitis, Liuda Butikienė.
- \$10** ar mažiau M. Gudaitienė, Janina Jakševičienė, Birutė Navickienė, Nijolė Grigaliūnienė, Birutė Briedienė.

Aukos mirusių atminimu:

- A. a. Janinos Mikutaitienės atm. aukojimo:
- \$20** Sofija Vakselienė.
- A. a. Elenos Dovilienės atm. aukojimo:
- \$50** dr. Jakševičienė, L. Apanavičienė, H. Bagdonienė, A. Elvikis, M. Bielskus.
- \$40** V. P. Baliutavičienė, V. R. Bužėnas.
- \$25** V. Rupšienė, K. Petraikienė.
- \$20** E. Brooks ir N. N.
- \$10** G. ir A. Malakauskai.
- \$35** Sofijos Vakselienės atm. aukojimo Charmaine Golda.

Lietuvos Dukterys nepaprastai užjaučia mirusiųjų artimuosius bei dėkoja už aukas ir prašo Dievo palaimos visoms ir visiems aukotojams.

Lietuvos Dukterų draugijos adresas:
2735 W. 71 St., Chicago, IL 60629. Tel. 1-773-925-3211

ČIKAGOJE IR APYLINKĖSE

◆ „Seklyčioje“, 2711 W. 71st Street, Chicago, IL, lapkričio 19 d., trečiadienį, 2 val. p. p. tradicinių popiečių metu dr. Linas Sidrys kalbės apie Lietuvių Labdarių sąjungos veiklą ir ypatingai apie Šv. Kryžiaus ligoninę. Po pašnekesio bus galima pasivaikinti skaniu „Seklyčios“ maistu. Visi kviečiami dalyvauti. Tel. pasiteiravimui: 773-476-2655.

◆ Šių metų lapkričio 21 d., penktadienį, 11 val. ryto, minint Lietuvos diplomatijos 90-ąsias metines, Lietuvių Tautinėse kapinėse vyks vieno pirmųjų Lietuvos diplomatų dr. Jono Šliūpo pagerbimas. Kuklios ceremonijos metu LR Generalinio konsulato Čikagoje darbuotojai padės ant kolegos kapo gėlių, prisimins jo gyvenimo darbus ir nuopelnus siekiant išsaugoti lietuviybę. Kviečiame bendruomenės narius prisijungti ir drauge tylos minute pagerbti šviesaus atminimo visuomenės veikėją ir diplomata dr. J. Šliūpą. Lietuvių Tautinių kapinių adresas – 8201 S Kean Ave., Justice, IL 60458.

◆ Lietuvių rašytojų draugijos (LRD) literatūrinė popietė įvyks š. m. lapkričio 23 d., sekmadienį, 2 val. p.p. Čiurlionio galerijoje Jaunimo centre. Bus paminėti šiais metais amžinybėn iškeliavę LRD rašytojai, įvyks knygos „Trys iš Pajūralio“ sutiktuvės, naujos poezijos skaitiniai, meninė dalis. Kviečiami visi literatūros mylėtojai.

◆ Organizacijos „Vaiko vartai į mokslą“ susirinkimas rengiamas sekmadienį, lapkričio 23 d., 9 val. r. Pasaulio lietuvių centro posėdžių kambaryje. Į susirinkimą kviečiami nariai, narės ir susidomėję organizacijos veikla.

◆ Lapkričio 23 d., sekmadienį, Čikagos ramovėnai, talkinant birutietėms ir šauliams, Šaulių namuose rengia kariuomenės atkūrimo 90 metų sukakties paminėjimą. Iškilmingos šv. Mišios – 10:30 val. r. Tėvų jėzuitų koplyčioje. Po pamaldų – apeigos prie Laisvės kovų paminklo. Minėjimo pradžia – 12:30 val. p. p. Kviečiame organizacijas atvykti su vėliavomis, o visuomenę gausiai dalyvauti. Po minėjimo – užkandžiai ir kavutė Šaulių namuose.

◆ Tėvų jėzuitų koplyčioje Jaunimo Centre (2345 W. 56 St., Chicago) lapkričio 30 d., pirmą Advento sekmadienį, 9:30 val. r. bus klausoma išpažinčių. 10:30 val. r. – šv. Mišios ir pamokslas. Po pamaldų Jaunimo centro kavinėje moterų klubo narės vaišins skaniais blynais. Po vaišių – pasikaita apie šv. Paulių. Pamaldas praves ir paskaita skaitys tėvas Lionginas Virbalas, SJ iš Vilniaus. Visus nuoširdžiai kviečiame dalyvauti.

◆ FSS Čikagos skyriaus kalėdinė sueiga, filisterio Kęstučio Ječiaus pašnekesys ir vaišės įvyks šių metų gruodžio 6 d. 4 val. p. p. Jolandos ir Alfonso Kerelių namuose (2 Norton Drive, Lemont, IL; tel.: 630-257-2558). Laukiame gausaus narių dalyvavimo

◆ Jaunimo centro tradicinė vakarienė vyks gruodžio 7 d., sekmadienį, didžiojoje salėje, 5620 S. Claremont Ave., Chicago. 2 val. p. p. Jėzuitų koplyčioje bus aukojamos šv. Mišios, giedos solistai Margarita ir Vaclovas Momkai, akompanuos muzikas Manigirdas Motekaitis. 3 val. p.p. salėje po oficialios dalies, kunigas Lionginas Virbalas, SJ, rodys skaidres apie ilgametę Jėzuitų veiklą. Meninės programos atlikėja solistė Dalia Lietuvninkienė, akompaniatorius Manigirdas Motekaitis. Vyks loterija. Stalus ir pavienes vietas galite užsakyti telefonu: 708-447-4501 (Milda Šatienė) ir telefonu: 708-636-6837 (Anelė Pocienė). Maloniai kviečiame dalyvauti lietuvių visuomenę.

◆ Vilniaus styginio kvarteto ir pianisto Dainiaus Vaičekonio koncertas vyks šeštadienį, 2009 m. sausio 24 d., 6 val. v. Lietuvių dailės muziejuje, Pasaulio lietuvių centre, Lemonte. Visus maloniai kviečia Lietuvos vaikų globos būrelis „Saulutė“.

◆ Waukegen-Lake County lietuvių bendruomenė sausio 25 d. 2 val. p. p. kviečia muzikos mylėtojus į Vilniaus styginio kvarteto ir pianisto Dainiaus Vaičekonio koncertą, kuris vyks Libertyville Civic Center patalpose.

IŠ ARTI IR TOLI ...

◆ Kviečiame visus į Connecticut lietuvių Sporto klubo 6-ųjų metų jubiliejaus paminėjimą „Arabų naktys“, kuris įvyks gruodžio 6 d., 7 val. v. Šv. Andriejaus parapijos salėje, 396 Church St., New Britain, CT 06051. Bilietus užsakyti galite tel.: 860-250-5807 arba el. paštu: veziukas@comcast.net

◆ Kviečiame Detroit visuomenę dalyvauti Detroit Gabijos ir Baltijos tuntų skautų ruošiamoje tradicinėje Kūčių vakarieneje, kuri įvyks sekmadienį, gruodžio 7 d., Dievo Apvaizdos parapijos salėje. Šventę pradėsime po šv. Mišių ir kavutės, maždaug 12:30 val. p. p. Bus iškilminga tuntų sueiga, trumpa kalėdinė programėlė, ir po to Kūčių vakarienė. Kūčių metu rinksiame pinigines aukas „Avon Breast Cancer Walk“. Dalyvius prašome užsiregistruoti iš anksto pas Daivą Lukasiewicz (tel.: 248-478-6885 arba el. paštu: dlukasiewicz@sbcglobal.net). Lauksime visų!

Veteranų diena Lietuvių Tautinėse kapinėse

American Legion Dariaus ir Girėno postas 271 lapkričio 11 d. Lietuvių Tautinėse kapinėse Čikagoje pagerbė žuvusius Amerikos veteranus. Prie posto paminklo, pastatyto 1958 metais, buvo sukalbėta malda, pasakyta trumpa kalba, padėtas gėlių vainikas.

Nuotraukoje iš kairės: Charles Flood, Gerald Petraitis, Victor Panaras atiduoda pagarbą žuvusiesiems. John Rapšys nuotr.

Žinios iš Kanados

Lietuvių kapinių lankymo dieną ir Šiluvos Mergelės Marijos jubiliejaus užbaigtuvių iškilmingose uždarymo šv. Mišiose dalyvavo arkivysk. Sigitas Tamkevičius, SJ, ir Toronto aukziliaras vysk. John Baissoneau. Jie pasakė pamokslus, pritaikytus šiam jubiliejui. Šventovė buvo pilna žmonių, atvykusių iš Toronto, Hamiltono ir apylinkių.

Kapinių lankymo proga KLK moterų draugijos skyrius surengė „Rudens spalvų šventės parodą“. Parodoje su savo kūriniais dalyvavo Stasys Kėkštas (akvarelė), Rima Mačikūnaitė ir Vida Valiulienė (papuosalai).

***

Toronte leidžiamas KLK draugijos savaitraštis „Tėviškės žiburiai“ rengiasi paminėti 60 metų jubiliejų.

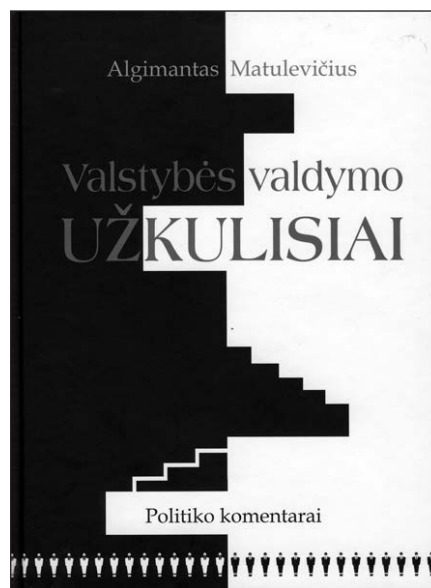
***

Toronto Išganytojo liuteronų moterų draugija suruošė padėkos puotą Toronto Lietuvių namuose. Buvo rodomas filmas apie liuteronų suvažiavimą Lietuvoje ir jaunimo stovyklą. Svečiai skaniai pavaišinti B. Stanulienės pagamintu maistu. Padėklamuota ir padainuota padėkos daina „Ačiū, ačiū“. Prisikėlimo bankelis įteikė 2,500 dol. čekį.

Stasys Prakapas

„Draugo“ knygynėlyje

„Valstybės valdymo užkulisiai“

„Algimantas Matulevičius – Seimo narys, nesugadintas valdžia. Tai asmuo, savo kaktą atstatęs klanui. Filmai, knygos – iki šiol dar vadina mi kūryba. Tegul kiekvienas Seimo narys daro tą patį, ką daro broliai Matulevičiai – don Kichotai iš reikalo“, – rašo komentaruose vienas A. Matulevičiaus gerbėjų, perskaitęs jo knygą „Valstybės valdymo užkulisiai“, kurią mūsų skaitytojai gali įsigyti „Draugo“ knygynėlyje.

Lietuviškų knygų lentynoje atsirado dar viena politinio pobūdžio knyga – buvusio Seimo Nacionalinio saugumo ir gynybos komiteto (SNSGK) pirmininko A. Matulevičiaus „Valstybės valdymo užkulisiai“, kuri knygynuose pasirodė šiais, 2008

metais prieš pat rinkimus į Parlamentą. Ši knyga Lietuvoje šiuo metu yra viena skaitomiausių. Ir skaitytojai ją pamėgo tikrai ne už simbolinę kainą ar patrauklų viršelį. Ši knyga, kurią pats autorius vadina „politiko komentarais“ ir skiria „visiems Lietuvos žmonėms“, išrankiems skaitytojams įsimins pirmiausiai kaip veikalas, kuriame konkrečiai, pasiremiant gausiais faktais, dokumentais ir ekspertų bei analitikų išvadomis, kritikuojami aukščiausi valstybės pareigūnai – prezidentai, premjerai, ministrai, žurnalistai, slaptųjų tarnybų vadovai, istorikai, politologai. Beje, tokios ir turėtų būti politinio pobūdžio knygos. Jeigu vengi, nenori, bijai aiškiai pasakyti, kas, tavo manymu, kenkia šalies interesams, – kam tada iš viso rašyti knygą? Parlamentaro A. Matulevičiaus „Valstybės valdymo užkulisiams“ tokių priekaištų bei pastabų tikrai nepateiksi. Manau, kad ši knyga sudomins ir mūsų dienraščio skaitytojus.

Knygą išleido leidykla „Algarvė“ Vilniuje.

Knygos kaina – 24 dol. Ją galima įsigyti paštu, pridėdant 10.25 proc. mokesčių, užsisakant IL valstijoje. Persiuntimo kaina – 5 dol. Persiunčiant daugiau knygų, už kiekvieną papildomą knygą – 2.5 dol. mokesčių. Prieš perkant prašome paskambinti administracijai tel. 773-585-9500.

Paruošė L. A.

„Draugo“ šimtmečio proga rengiamas istorinis leidinys apie dienraščio gyvavimą per visą šimtmetį. Leidinys bus gausiai iliustruotas dienraščio gyvenimo įvykiais. Leidinį galima užsiprenumeruoti iš anksto, atsiunčiant 35 dol. Vėliau leidinys bus brangesnis. Čekį rašyti „Draugas“ ir siųsti administracijai adresu: 4545 W. 63rd Street, Chicago, IL 60629, pažymėti leidinio prenumerata ar auka knygai. Visų aukotojų pavardės bus įrašytos knygoje.

„Draugo“ knygynėlio adresas: 4545 W. 63rd Street, Chicago, IL 60629
Tel. pasiteiravimui: 773-585-9500